

LIVET PÅ PRETISJESKOLE I NEW YORK:

– Jeg gråter hele tiden

Feature side 16, 17, 18 og 19

JARLE BERNHOFT:

Møtte kona på Blindern

Kultur side 11

UNIVERSITAS

Norges største studentavis | årgang 71, utgave 4 | www.universitas.no | onsdag 1. februar 2017

TAR STUDIEPAUSE – SKAL SYKLE FRA BØLER TIL BEIJING

Kultur side 10 og 11

FIKK IDENTISKE KARAKTER- BEGRUNNELSER

Nyhet side 6

TIDLIGERE RUSMISBRUKER
NEKTES PRAKSISPLASS:

JEG ER IKKE NOE DÅRLIGERE ENN ANDRE

■ Arbeidsgiver og høyskolen vil gi «Mathea» en sjanse. Klagenemnda sier nei.

Nyhet side 4 og 5

Reis på utveksling!

Hvorfor? Skaff deg innsikt, nettverk, språkkunnskaper, opplevelser, toleranse, perspektiv, besluttsomhet, tilpasningsdyktighet og selvillit.

UiO : Universitetet i Oslo

redaktør: **Torgeir Mortensen**
torgeirm@universitas.no 454 72 320

nyhetsleder: **Birk Tjeldflaat Helle**
birkth@universitas.no 988 51 171

fotosjef: **Adrian Nielsen**

desksjef: **Lise Blekastad**

nettredaktør: **Sondre Myhre**

magasinredaktør: **Signe Rosenlund-Hauglid**

MENINGER

Systemet knuser drømmer

Mathea» har en drøm om å bli vernepleier. Hun begynte derfor på vernepleierstudiet ved Høgskolen i Oslo og Akershus i høst. Det passer Mathea tilsynelatende bra til. Hun får i hvert fall gode skussmål av arbeidsgiveren sin, høyskolen og av de som kjenner henne fra studiet.

Likevel blir hun nå nektet praksisplass. Det betyr i realiteten at Mathea må sette studie-drømmen sin på vent frem til 2020.

Årsaken er at hun for to år siden var rusavhengig. Hun har derfor brudd på legemiddeloven og trafikkloven på rullebladet.

De problemene har hun imidlertid for lengst lagt bak seg. Hun har vært totalavholds i over to år, endret livsførsel og jobber fulltid i en omsorgsstilling ved siden av studiet.

Det er likevel ikke nok. Klagenemndene, som har behandlet saken, synes hvert fall ikke det. På tross av at de som kjenner henne personlig og profesjonelt går god for henne, hindrer en firkantet saksbehandling henne i å legge fortiden bak seg.

Men hvem er egentlig best til å avgjøre om noen er skikket til en jobb? Er det nåværende arbeidsgiver, studiested og venner og familie, eller er det noen jurister begravet i saksdokumenter?

Det er ikke riktig at de som har hatt det vanskeligst skal møtes med større hindringer enn folk flest. I stedet for å straffe henne, burde Mathea bli sett på som en ressurs og et forbilde for andre som er plaget av rusproblemer. Det er en tragisk og uutholdelig situasjon.

Det er åpenbart at politiattester har en funksjon i ansettelsen av omsorgspersonell. Men det er like åpenbart at personer som Mathea ikke burde bli utestengt fra utdanningen sin fordi hun slet psykisk for to år siden. Denne saken viser at regelverket er for rigid og ikke tar nok hensyn til mennesket bak attesten.

«Mathea burde bli sett på som en ressurs og et forbilde»

Universitas er en avis for og av studenter. Universitas er et nyhets- og debattorgan for lærestedene tilknyttet Studentsamskipnaden i Oslo og Akershus (SiO). Universitas skal drive kritisk og uavhengig journalistikk, og være partipolitisk nøytral. Universitas arbeider etter Vær Varsom-plakatens regler for god presseskikk. Den som mener seg rammet av urettmessig omtale oppfordres til å kontakte redaksjonen.

Daglig leder: **Louise Faldalen Prytz**
l.f.prytz@universitas.no 22 85 33 36

Annonseansvarlig: **Geir Dorp**
geir.dorp@universitas.no 22 85 32 69

Besøksadr.: **Moltke Moes vei 33**

Postadr.: **Boks 89 Blindern, 0314 Oslo**

Epost: **universitas@universitas.no**

Web: **www.universitas.no**

Fremragende kvinnelige lederkandidater når aldri toppen om erfaring er det eneste som teller.

Kvinne – kjenn din plass

kommentar

Heidi Bang, journalist i Universitas

Ved Universitetet i Oslo er rektorkampen i full gang, og nok en gang står valget mellom to gråhårede middelaldrende menn. Kvinnelige rektorkandidater er en sjelden rase, likevel vil ikke det akademiske fellesskap snakke om noe glasstak – den usynlige barrieren som hindrer kvinner fra å nå toppen.

I sin over 200 år lange historie har UiO bare hatt én kvinnelig rektor, den ekstraordinære jusprofessoren Lucy Smith. Siden nittitallet har SV-fakultetets Fanny Duckert vært den eneste kvinnen som har stilt. Kvinnene på UiO må ta ansvar og våge å gjøre det som virker så lett for mennene. Utmerkede potensielle kandidater som Aud Tønnesen, Camilla Stoltenberg, Inga Bostad og Trine Syvertsen, scenen er deres! Hva venter dere på?

«Aud Tønnesen, Camilla Stoltenberg, Inga Bostad og Trine Syvertsen, scenen er deres! Hva venter dere på?»

Den manglende kjønnsbalansen i rektorvalget er et symptom på de enorme kjønnskjevhetene som finnes i academia. Til tross for en majoritet av kvinnelige studenter siden 80-tallet, viser UiOs likestillingsrapport for 2015 at det fremdeles bare er 30 prosent kvinnelige professorer. UiO skårer faktisk høyere enn snittet av landets universiteter og høyskoler – og det sier sitt.

Nytt i årets UiO-valg er kravet fra ledelsen om at du må ha professorkompetanse for å stille som rektor. Dermed er kun tre av ti potensielle rektorkandidater kvinner. Blant disse er det ikke mangel på dyktige kvinnelige lederkandidater. Problemet er at de tar til takke med å bli prorektorer i stedet, en vararektor. Fanny Duckert fortalte i et intervju i fjor til Uniforum at hennes motivasjon for å stille handlet om å unngå nok et valg der kvinnene endte opp som de mannlige rektorkandidatene «assistenter». År etter år ser vi rektorteam bygget opp av en mannlig leder, støttet opp av en kvinnelig nestleder.

Årets valg er intet unntak: Rektorkandidat Svein Stølen har med seg Gro Bjørnerud Mo, en erfaren

Arkivaren

Historiske skråblikk, av og på (Mads) Randen

Å PORNO ELLER IKKE PORNO

Den siste uka har debatten rast rundt intimsalongen Wax on Wax of, etter at UiO nektet bedriften å reklamere inne i Frederikke-bygget. Kjetil Rolness hev seg inn i debatten og skrev: «Kjønn, kropp, skjønnhet og sånt er veldig, veldig vanskelig for folk som har eller tar høyere utdanning i 2017». Like vanskelig var det i 1984. Da pornomotstandere hadde stilt seg opp på Frederikkeplassen for å skaffe medlemmer, valgte «den kjente konservative hedningen» Ingar Holst å gå til motangrep. Holst fronter bevegelsen «Studenter for porno» og klarte å skaffe 20 underskrifter. «Bare gutter naturligvis». Arkivaren er imponert over pågangsmotet.

Universitas 2, 31. januar 1984

KURS I MEKKING OG POLERING

Arkivaren har noen yndlinger. Motorsykkelklubben UiO MC er en av dem. I 1994 var de nyoppstartet og kravet for å bli medlem var at «de må like sykler og at de må ha lest boken Zen And The Art Of Motorcycle Maintenance». UiO MC har allerede planene klare. «Til høsten håper vi at det blir kurs i mekking og polering». Også sommerferien er planlagt: «Vi skal på MC-treff i Finnskogene, det er skikkelig rånete og vil sikkert by på noen interessante sosialantropologiske observasjoner». Arkivaren synes det er UiO MC byr på noen interessante sosialantropologiske observasjoner.

Universitas nr.15, 11.mai 1994

Hit men ikke lenger? UiO har kun hatt én kvinnelig rektor, og to rektorkandidater på 200 år. Mange ender heller opp som prorektorer. -- Kvinner må tenke mer som sine mannlige motpartner – du trenger ikke være ekstraordinær for å fortjene å stille til valg, det er å tørre å ta den typen sjanser som gjør deg ekstraordinær, skriver Heidi Bang. ILLUSTRASJON: ØIVIND HOVLAND

prodekan fra HF som «assistent», og Hans Petter Gravers høyrehånd er Inger Sandlie – professor i biovitenskap med en mangfoldig CV. Sistnevnte hadde selv rektorambisjoner. Søkekomiteen, som ble nedsatt for å finne gode kandidater, førte henne derimot sammen med Graver, og sementerte det klassiske mønsteret i stedet for å utfordre det. Gammel vane (dame) er vond å vende.

For Inger Sandlie var det forskjellen i ledererfaring mellom henne og Graver som gjorde at hun valgte nestlederrollen. Men om det skal stå på ledererfaring taper kvinner hver gang, for nær to av tre ledere i Norge er fremdeles menn. Kvinner er videre underrepresentert i forskningsle-

delse, så det vil alltid være en mann med mer ledererfaring man kan støtte opp under. Dersom flere kvinner skal være toppledere i framtiden, må man utfordre dem med mer erfaring, fordi det er så mange andre kvaliteter som er like viktige. Visjoner, talent, gjennomføringsevne og ambisjoner bør spille en like stor rolle som erfaring.

Siden talent er likt fordelt mellom kjønnene går vi glipp av utrolig dyktige kandidater med mangelen på kvinner. Rektor Lucy Smith levde etter prinsippet om å si ja til tingene kvinner normalt ikke sa ja til. Kvinner må tenke mer som sine mannlige motpartner – du trenger ikke være ekstraordinær for å fortjene å stille til valg. Det er å tørre å

ta den typen sjanser som gjør deg ekstraordinær. Selv om terskelen er skyhøy, spesielt for kvinnene, er det avgjørende for å oppnå et likestilt akademia at nettopp kvinnene tør å være fandanivoldske iblant. Kjønn er langt unna å være den viktigste kvalifikasjonen til å styre UiO, men en kvinnelig kandidat vil vise andre unge kvinner at vi også bør ta sjanser, gjøre oss store, synlige og høylytte.

Min oppfordring er den samme som Lucy Smith kom med i sin tid til de kvinnelige studentpolitikere i parlamentet: «Ta ordet, snakk høyt, og la dere ikke dupere av selvbevisste gutter.» Still til valg, vær et forbilde. Fristen er 10. februar.

Øyeblikket

av Eirik Bryhn Jacobsen

Danseløver: På foreningsdagen kjempes det om studentenes oppmerksomhet for å fylle opp i rekkene. OSI Dans, her ved Kamelia Javadi og Kabeer Nasir, brukte musikk og rytmer og distrahererte studentene lenge nok til at deres medsammenborere fikk sneket seg frem og gitt bort flygebladene sine.

UNIVERSITAS

Tips oss

tips@
universitas.no

Følg oss

På papir hver onsdag,
på nett hele tiden:

www.universitas.no

facebook.com/UniversitasOslo

twitter: @universitas_no

instagram: [universitas_offisiell](https://www.instagram.com/universitas_offisiell)

For oppdaterte studentnyheter.

nyhetsleder: **Birk Tjeldflaat Helle**
birkth@universitas.no 988 51 171

NYHET

Nestenulykke

DØRMATTEMATIKK: Når du trekker en dørmatte fra en inngang, kan det få alvorlige konsekvenser. I slutten av november ble en dørmatte fjernet i et bygg ved Kulturhistorisk museum på grunn av oppussing.

– De dagene det var snø var dette ganske

skummelt da flere av oss holdt på å skli på gulvet i det vi kom inn, varslet en bekymret ansatt i dokumenter Universitas har fått innsyn i.

Dørmatten kom kjøpt tilbake på plass etter nestenulykken og fikk heldigvis ingen konsekvenser. Puh!

Kampanjeflopp

#STUDENTENGASJEMENT: CNN har de siste dagene forsøkt å skape bles rundt sin kampanje #MyFreedomDay, som for å rette søkelyset mot moderne slaveri.

Mellom 21 og 45 millioner mennesker lever i slaveri, og CNN har kåret 14. mars til den store marke-

ringsdagen mot dette.

Målet med kampanjen er å få studenter rundt om i verden til å markere dagen, gjennom eksempelvis paneldebatter eller kunstshow. De oppmuntrer dessuten til å fortelle hva frihet er for dem, ved å bruke hashtaggen på Twitter og Instagram.

«Mathea» kjem rushelvetet – n

Frustrert: «Mathea» føler seg urettferdig behandlet av både Klagenemda ved HiOA og Felles klagenemd. Hun ønsker å være anonym i frykt for at navnet hennes skal kunne søkes opp på nettet i fremtiden.

Arbeidsgiver, Høgskolen i Oslo og Akershus og nettverket rundt mener at «Mathea» er egnet for praksis i vernepleie. Klagenemnda er uenig.

Praksis

tekst Gard Oterholm
foto Eirik Bryhn Jacobsen

– Jeg blir fortvilet og veldig oppgitt over at det går an å være så trangsynt. Det er helt på trynet. Alle kan gjøre feil. Men dette er faktisk skjebnen til folk, sier hun.

«Mathea» begynte på vernepleiestudiet ved HiOA i høst. For å unngå at navnet hennes dukker opp i søkemotorer vil hun være anonym. Rusfortiden med hasj og kokain er imidlertid ikke noe hun skjuler for venner eller bekjente.

28-åringen er åpen om fortiden, og er stolt over at hun har fått livet på fote igjen. I møte med Universitas er hun positiv og engasjert, samtidig som det er tydelig at utestengelsen veier tungt på skuldrene hennes.

Mathea slet med identitetsproblemer og selvbilde da hun ruset seg. I dag vet hun hva hun vil med livet – hjelpe de som har det vanskelig. De vanskelige problemene fra barne- og ungdomsårene har blitt styrker hun så frem til å bruke i vernepleien.

Straffet for tidligere feil

Sammen med medstudentene hadde hun gledet seg til å ha praksis denne våren, men så kom sjokkbekjeden. På grunn av domfellelser for overtredelse av legemiddelloven og vegtrafikkloven ble hun utestengt fra praksis. Saken ble vurdert ved Klagenemnden ved HiOA på grunn av merknad på politiattesten.

– Det er utrolig frustrerende å komme seg på bena igjen og så ikke få sjansen. Og spesielt når jeg har blitt anbefalt. Jeg er ikke noe dårligere enn andre fordi jeg har gjort feil tidligere, sier hun.

Etter nederlag i Klagenemnden ved HiOA og Felles klagenemd må hun sette livet på vent helt til 2020, når merknaden er borte. I mellomtiden må hun eventuelt finne et studie uten samme regler for praksis, noe Mathea ikke er interessert i.

«Det er utrolig frustrerende å komme seg på bena igjen og så ikke få sjansen.»

«Mathea», student og tidligere rusmisbruker

Begynte som 18-åring

Rusproblemene ble alvorlige i 18-årsalderen. Fra 2010 til 2013 hadde Mathea et vellykket opphold på behandlingsinstitusjonen Phoenix Haga, men hun klarte ikke å være rusfri etter at hun var ferdig. Hennes andre opphold på samme institusjon endte i desember 2015.

– Jeg har en fortid innen rus. Jeg ruset meg fra jeg var 17 til jeg var 21. Så klarte jeg meg i fire år,

før det begynte å skli ut igjen. Da gikk det ganske fort nedover. Så valgte jeg å søke hjelp, sier hun.

Mathea følte ikke at familien fanget opp hennes problemer da hun var liten. Som 14-åring kom hun i kontakt med barnevernet da hjemmesituasjonen var vanskelig. Lovbruddene i 2014 ble en «vekker», som gjorde at hun selv igjen dro til behandling ved Phoenix Haga.

Heller enn å være en ulempe, tror hun hennes fortid som rusmisbruker er en fordel som vernepleier.

– Jeg kjenner systemet. Behandlingen jeg har fått handler om å gjøre erfaringene mine til noe positivt slik at jeg ikke fortsetter i de samme sporene. Du blir revet i filler og bygd opp som en mye sterkere person.

«Avskyelige Trump»

TORDENTALE: Donald Trumps innreiseforbud har de siste dagene vakt sterke reaksjoner. En av dem som langer ut mot Trump er rektor ved Høgskolen i Oslo og Akershus (HiOA), amerikaneren Curt Rice. På et debattmøte arrangert av NIFU skulle han egentlig snakke om Kvalitetsmeldingen,

men endte i stedet opp med en heftig tirade mot Trump.

– Jeg kan ikke akseptere hos meg selv i disse tider å være i en offentlig arena uten å kritisere ekstremisten Donald Trump. Forbudet provoserer meg og gjør meg forferdelig trist, sier han.

Ottersen takker nei

KOSTBART?: Onsdag 11. januar ble nåværende rektor ved Universitetet i Oslo (UiO) innstilt som ny rektor ved Göteborgs universitet i Sverige. Nå er ikke lenger Ole Petter Ottersen interessert i å være rektor i Sveriges nest største by.

I et brev til styret ved Göteborgs universitet bekrefter UiO-rektoren dette, og forslaget

om å ansette Ottersen er derfor trukket tilbake på et ekstraordinært styremøte i dag. Det skriver nettstedet Khrono. Styreleder Cecilia Schelin Seidegård begrunner situasjonen med at Ottersen også er aktuell som rektorkandidat ved Karolinska instituttet i Sverige.

pet seg ut av ektes praksis

Rusfri i to år

I dag er Mathea totalavholds og har vært rusfri i over to år. Hun har hatt en fast helgestilling i et bofelleskap for mennesker med utviklingshemming, og har jobbet i full stilling der siden sommeren. Etter en hard indre kamp har hun klart å komme seg på beina igjen, men føler hun nå blir fratatt muligheten til å starte et nytt liv.

– Vi lærer jo at vi skal behandle alle likt, og så klarer de ikke å følge det selv. Det er sinnssykt at en feil skal ødelegge så mye, sier hun.

Ble anbefalt

HiOA anbefalte Mathea til praksis til tross for merknaden på politiattesten. Høgskolen begrunnet det med at hun virker troverdig med hensyn til endret livsførsel og avstanden hun har tatt fra alle former for rusmidler.

Hun har utelukkende fått gode referanser.

Faglig ansvarlig for behandlingstilbudet fortalte til HiOA at studenten har hatt en vellykket rehabilitering. Studentens tidligere fostermor ble spurt som referanse og fortalte at studenten har endret seg totalt til det bedre de siste årene. Videre beskriver fostermoren henne som omsorgsfull, plikt-oppfyllende og ressurssterk. En tredje referanse fortalte at det ikke er noen grunn til å ha bekymring i forhold til klinisk praksis under studiet.

Etter to nederlag i klagenemnder er neste instans for «Mathea» tingretten.

– Jeg vurderer å gå videre dit. Jeg har vært veldig frem og tilbake. Det er veldig demotiverende med hele greia, men jeg er innstilt på å gjennomføre dette.

Vektla lovbruddene

Til tross for alle anbefalingene var Klagenemnden ved HiOA nådeløse. De valgte å utestenge henne fra praksis og begrunnet det med at hun er dømt for alvorlige forhold, har sonet en fengselsstraff på to uker, har merknad på politiattesten til 2020, er ute på prøvetid, mottar behandling og har historie som rusmisbruker.

– Jeg synes jeg har blitt dømt uten at de har sett særlig på saken min. Det virker veldig firkanta, og du føler deg ganske maktesløs i denne situasjonen, sier Mathea.

Felles klagenemnd kom til samme konklusjon som klagenemnden til HiOA, og vektla i tillegg kombinasjonen av de forskjellige forholdene og synes ikke hun har vist stabilitet over en lang nok periode.

– Jeg har stått til rette og gjort min del. Jeg vil ikke bagatellisere

det jeg har gjort, men det kan skje hvem som helst. Det er jo også det man gjør i helsevesenet, man hjelper folk.

Ville ikke svare

Ingen av klagenemndene ønsker å kommentere Matheas' sak og begge svarer på generelt grunnlag. Universitas fikk ikke svar på spørsmål om hvorfor studenten ikke er egnet for praksis når hun bare får gode referanse og har vært rusfri i to år.

Ingen av forholdene i fortiden alene stenger henne automatisk ut.

– Formålet med reglene for politiattest er å beskytte mindreårige, slik at det blir ivaretatt av godt kvalifisert personell, sier Marianne Klausen, nestleder for Felles Klagenemnd.

De straffbare forholdenes karakter og antall, tiden som har

gått siden de straffbare forholdene ble begått, studentens helse og kriminalhistorikk er blant de relevante momentene.

– I vurderingen har lovgiver lagt mer vekt på beskyttelsen av de sårbare gruppene enn på den enkelte students rett til å få velge hvilken praksis han eller hun ønsker å gå ut i.

Bengt O. Hermansen er leder for Klagenemnda ved HiOA. Han viser til psykisk helsevernloven og pasientrettighetsloven, som legger visse føringer for nemnda.

– Utestengning fra praksisopplæring er svært inngripende, og skal bare gjøres når det er absolutt nødvendig. Narkotikaforbrytelse er alvorlig, og beskyttelseshensynet og tillitshensynet overfor mindreårig tillegges avgjørende vekt, sier han.

Kandidaten demonstrerer som helhet gode kunnskaper innen oppgavetekstene. Kandidaten «utvikler» og underbygger sin drøfting av oppgavetekstene på en god måte, og sensor finner tilstrekkelige kvaliteter til å vurdere arbeidet som godt gjennomført.

Fikk identiske eksamensbegrunnelser

Lettvint? Hilde Marie Bjørke var en av minst tre studenter som fikk identisk karakter og begrunnelse. Likevel er det lite trolig at oppgavene deres var identiske.

Flere studenter ved spesialpedagogikk ville vite om det var noen vits i å klage på eksamenskarakteren, men ble ikke mye klokere av sensorens begrunnelse.

Vurderingskrøll

tekst Emilie Solberg
foto Alf Simensen

I desember hadde Hilde Marie Bjørke og resten av studentene på spesialpedagogikk eksamen om lærevansker. Dessverre fikk ikke Bjørke den karakteren hun håpet på og ba derfor om begrunnelse. Hun var spent på hvordan hun hadde gjort det på de ulike delene på eksamen og om hun burde klage karakteren.

Overraskelsen var derfor stor da hun ble tilsendt to setninger på mail som begrunnelse fra sensor:

«Kandidaten demonstrerer som helhet gode kunnskaper innen oppgavetekstene. Kandidaten utvikler og underbygger sin drøfting av oppgavetekstene på en god måte, og sensor finner tilstrekkelige kvaliteter til å vurdere arbeidet som godt gjennomført.»

– Jeg ble veldig sjokkert. Fra tidligere ek-

samener er jeg vant til at begrunnelsen er mye mer omfattende. Det er jo umulig å danne seg et bilde om man vipper mellom to karakterer, og burde klage, forteller hun og legger til:

– Begrunnelsen forteller meg ingenting om hva jeg har fått til, og hva jeg ikke har fått til på eksamen. Jeg hadde høyere forventninger til universitetet enn dette.

Lik tilbakemelding

Den største overraskelsen fikk Bjørke likevel da hun oppdaget at to andre studenter hadde fått tilsendt den eksakt samme begrunnelsen, som hun selv hadde mottatt fra sensor.

– På en fredags-samling var det flere studenter som klagde over å ha fått ufullstendige og lite utdypende begrunnelser på eksamen. Etter at jeg hadde lest min høyt, utbrøt en annen student at hun har fått en helt identisk begrunnelse fra sensor, forteller pedagogikkstudenten.

Studentene oppdaget raskt at de hadde blitt vurdert av den samme sensoren.

– Så langt er vi tre studenter som sitter igjen med lik begrunnelse, men for alt vi vet kan det være flere. Etter at jeg postet et innlegg inne på spesialpedagogene sin gruppe

på Facebook, har kommentarene strømmet inn. Det virker som det er flere er misfornøyde med en lite grundig tilbakemelding på eksamen, forteller hun.

Intern granskning

Universitas har også tidligere blitt kontaktet av andre studenter ved spesialpedagogikk som har vært misfornøyd med tilbakemeldingene de har fått på eksamen.

I fjor stupte karakterene ved flere emner på bachelorgraden fra året før uten noen tilsynelatende grunn. Professor og fungerende leder ved Institutt for spesialpedagogikk, Øistein Anmarkrud, lover at de vil sette i gang en intern granskning for å finne ut hva som har skjedd.

– Dersom det stemmer at tre studenter har fått lik begrunnelse på eksamen, er dette uakseptabelt, sier han.

Anmarkrud kan ikke si noe om saken vil få konsekvenser enda, men påpeker at instituttet til enhver tid jobber med hele personalet for å opprettholde god sensurkvalitet og kvalitet på begrunnelsene, blant annet i instituttets programråd.

– Hvordan skal studenten vite om den burde klage når den ikke får en mer utdypende begrunnelse?

– Her er det ikke så lett å komme med noe fasitsvar. Det er vanskelig å kom-

mentere enkeltbegrunnelser, og først må vi finne ut hva som har skjedd. Men i utgangspunktet skal begrunnelsene hjelpe studentene med å få klarhet i hvorfor sensor har satt den karakteren han eller hun har satt på en eksamen, forteller han.

Den fungerende instituttlederen mener det er for tidlig og si om det har skjedd en svikt i systemet, men lover å følge opp saken videre.

– Har sensor lest eksamen?

– Hele begrunnelsen bærer preg av at den er sendt til flere personer. Det første jeg tenkte var: Har foreleseren i det hele tatt lest oppgaven min? spør Bjørke.

Gjendem er også skuffet over sensorveiledningen.

– Når så mange får en identisk begrunnelse, svekkes hele troverdigheten til den. En begrunnelse på eksamen bør være individuell, men den generelle tilbakemeldingen vi fikk tilsendt bar preg av klipp og lim, forteller hun.

Bjørke mener likevel det mest sjokkerende er at begrunnelsen bærer preg av at sensor ikke har brukt tid på å lese eksamensbetsvarelsene hennes.

– Det er kjedelig å føle på at oppgavene ikke har blitt lest, når man har brukt så mye tid på forberedelser til eksamen, forteller hun.

«Det er kjedelig å føle på at oppgavene ikke har blitt lest»

Hilde Mari Bjørke, frustrert student

Krever mer penger av Westerdals

Problemene er på langt nær over for Westerdals Oslo ACT. Nå krever Kunnskapsdepartementet enda flere millioner av høyskolen.

Westerdals

tekst Sondre Myhre, Mads Randen og Torgeir Mortensen

Fredag varslet Kunnskapsdepartementet et nytt krav om tilbakebetaling fra Westerdals. Kravet er på nær 22 millioner kroner, og kommer i tillegg til de rundt 63 millionene departementet allerede har krevd tilbake.

Totalt krever de 85 millioner kroner.

Årsaken er at departementet mener høyskolen har fått tilskudd til studier uten god-

kjenning.

–Vi ser alvorlig på dette. Det er bare godkjente utdanningstilbud som gir rett til statstilskudd. Vi mener at skolen har gitt uriktige opplysninger til myndighetene, og på den måten fått utbetalt urettmessig statstilskudd. Det er pengene vi nå varsler at vi vil ha tilbake, sier kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen i en pressemelding.

Meldingen kommer mens Høyskolen Kristiania er midt i forhandlinger om å kjøpe opp Westerdals Oslo ACT.

Klandrer ikke studentene

Det er bare studenter som går på godkjente studietilbud som har krav på studiestøtte. Siden Westerdals har gitt feil informasjon til Lånekassen har også studenter som gikk på de ikke-godkjente linjene fått utdanningsstøtte. Likevel vil Isaksen ikke kreve penger fra studentene.

–Vi ser ingen grunn til å klandre studen-

tene. Vi vil ikke kreve tilbakebetalt disse pengene fra studentene, sier Røe Isaksen

Westerdals' søksmål

Westerdals Oslo ACT gikk i høst til motangrep på departementet.

– Styret i høyskolen Westerdals Oslo ACT har besluttet at høyskolen ønsker en rettslig prøving av rettmessigheten av kravene fra KD, sa rektor Tine Widerøe den gang, og la til:

– Vårt ansvar er å sikre at Westerdals Oslo ACT ikke blir påført kostnader høyskolen ikke skal ha, og vi ser frem til at en uavhengig instans avgjør disse spørsmålene. Departementet er varslet om vår avgjørelse.

Meldingen kom samme dag som Kunnskapsdepartementet åpnet tilsyn med Westerdals.

Kunnskapsdepartementet informerer nå at de skal se på fusjonene til høyskolen.

–I tilsynet vil vi kontrollere om høyskolens transaksjoner, herunder handel av varer og tjenester, er gjort slik loven krever. Vi vil også se nærmere på om fusjoner og andre omorganiseringer er i tråd med lovens krav om at høyskoler som får statstilskudd ikke kan gi økonomisk utbytte, forklarer Røe Isaksen.

Tre ukers frist

Departementet krever tilbake 21, 7 millioner kroner som urettmessig er utbetalt i statstilskudd til studiene Prosjektleder kultur fra høsten 2006 til og med våren 2014. Dette var et studietilbud ved Film og TV-akademiet, senere Nordisk institutt for Scene og Studio AS.

Høyskolen har nå en frist på tre uker til å gi sitt tilsvarende svar før departementet endelig vil ta stilling til om vedtak om krav om tilbakebetaling skal fattes.

universitas@universitas.no

Forsøkte å svindle Lånekassen for 24 millioner kroner

Bedrageri

tekst Torgeir Mortensen

Fjorårets kontroll viste at 1 600 studenter forsøkte å jukse til seg utdanningsstipend. Det er en betydelig nedgang fra året før.

Resultatet av Lånekassens bokkontroll i fjor er nå klart. 47 000 var omfattet av kontrollen, der studenter måtte dokumentere at de faktisk bodde borte i 2015, slik de hadde oppgitt. Det er bare studenter som ikke bor sammen med foreldrene sine, som har rett til å få omgjort lån til utdanningsstipend.

– 1 600 har ikke dokumentert at de har bodd borte i 2015. Studentene forsøkte å jukse til seg totalt 24 millioner kroner i utdanningsstipend, sier direktør Marianne Andreassen i Lånekassen i en pressemelding.

Ærligere enn forventet

Men det var likevel 600 færre studenter som ble tatt i å forsøke å jukse til seg stipend i 2015 enn i 2014. Dette er en nedgang fra 4,6 prosent til 3,4 prosent av alle som ble kontrollert.

– Resultatet tyder på at bokkontrollen virker. De aller fleste studenter er ærlige, men det er altså fortsatt en del som forsøker å jukse til seg et stipend de ikke har rett på, påpeker Andreassen.

Da Lånekassen startet jakten på svindlerne for to år siden regnet de med at det totale svindelbeløpet var svimlende 72 millioner kroner.

Det faktiske beløpet har dermed vist seg å være langt lavere.

– Alvorlig misbruk

Studenter som blir tatt for å ha oppgitt til Lånekassen at de er borteboere uten å kunne dokumentere det, vil ikke få omgjort lån til utdanningsstipend, og kan dessuten miste framtidig støtte. Dokumentforfalskning, eller forsøk på dette, vil bli meldt til politiet.

– Å jukse til seg stipend er alvorlig misbruk av samfunnets velferdsgoder, sier Andreassen.

I tillegg til at studenter som blir tatt i bokkontrollen ikke får gjort om lån til utdanningsstipend, blir mange fratatt retten til støtte for hele eller deler av neste undervisningsår. Som følge av dette regner Lånekassen med at budsjettbesparelsen totalt ville ligge på 36 millioner kroner i 2016.

Ny studentjakt

I disse dager sender Lånekassen ut nye kontrollbrev til 43 000 studenter som studerer så nær foreldrene sine at de kunne ha bodd hjemme. De må dokumentere at de bodde borte i 2016.

– Brevene legges ut på Dine sider på lanekassen, no i løpet av de neste tre ukene, sier Andreassen.

universitas@universitas.no

SØK OM MIDLER:

Osloforskning stipend med søknadsfrist 15. februar 2017

Hvem kan søke?

Masterstudenter og forskere som er tilknyttet Universitetet i Oslo

Hva kan du få stipend til?

Arbeid med masteroppgaver eller prosjekter med Oslo-relevant tema

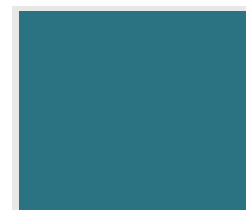
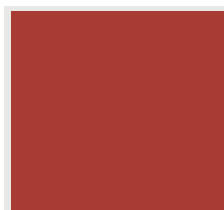
Hvor mye kan du få?

Vanligvis 25 000 kr

Søknadsfrist 15. februar

NB! Søknadskjema legges ut på websiden først i januar.

Søknadsinfo: www.uio.no/osloforskning

Satser på

Kunnskapstoppene: UiO-rector Ole Petter Ottersen (fra venstre), kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen og statssekretær Bjørn Haugstad diskuterte den nye stortingsmeldingen på Realfagsbiblioteket på UiO. –Det er for mange

Elite- og doktorgradsstudenten Jan Henrik Wiik (24) ble umotivert av det norske utdanningssystemet. Nå tar kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen grep.

Kvalitet

tekst Mads Randen og Emilie Solberg
foto Nicolay Woldsdal

– På UiO følte jeg meg aldri som en heltidsstudent. Systemet var ikke lagt opp til at jeg trengte å bruke all tiden min på studiet for å få gode karakterer. Dette gjorde meg veldig umotivert til å jobbe, sier den 24-årige doktorgradsstu-

dent Jan Henrik Wiik.

Han er en av de store akademiske talentene som valgte å dra til utlandet for å studere. Etter fullført bachelor-grad i matematikk, informatikk og teknologi ved Universitet i Oslo, har Wiik tatt master ved Oxford og tar nå doktorgrad ved det prestisjefulle Penn University i Philadelphia. Wiik forteller at det er store forskjeller mellom Norge og utlandet.

– På UiO var du mye overlatt til deg selv. Det er mye tettere oppfølging på både Oxford og i USA. Gjennomgående får man ikke den samme følelsen av at universitetet har mye ressurser og bruker det på deg, forteller han

Skreddersydde studieløp

Imidlertid kan den rykende ferske Kvalitetsmeldingen (se fak-

taboks) tyde på at ting kan være i ferd med å endre seg. Regjeringen ønsker å innføre differensierede studieløp, talentprogrammer og forskerlinjer.

– Vi åpner for å innføre egne talentstudier, og forventer at institusjonene tenker igjennom dette. Vi har ikke tenkt til å lage dette for dem. Hvis Universitetet i Oslo tenner på denne ideen, vet UiO mye bedre enn Kunnskapsdepartementet hvordan et sånt program bør se ut, sier statssekretær Bjørn Haugstad.

Haugstad ønsker at man skal kunne bruke forskerlinjen til både å identifisere talenter og gi dem

en spesiell oppfølging. Også kunnskapsministeren mener elitesatsning er absolutt nødvendig.

– Jeg er redd for at vi i ytterste konsekvens går glipp av viktige talenter dersom vi ikke legger til rette for de mest motiverte og flinkeste studentene. Innenfor musikk og idrett har det lenge vært stuerent å satse på talentene. Det må det også bli i flere fag i akademia, sier Isaksen i en pressemelding.

Etterlengtet

Wiik er positiv til tiltakene og tror Norge kan få mye ut av å satse på de

aller beste

– Forskerlinjene høres veldig spennende ut. Når man lar studenter utfolde seg for eksempel

«På UiO følte jeg meg aldri som en heltidsstudent.»

Jan Henrik Wiik, 24-årig doktorgradsstudent

Hovedpunkter i Kvalitetsmeldingen

- Fullt navn: «Kultur for kvalitet i høyere utdanning».
- Innføre en nasjonal konkurransearena mellom institusjonene for å bedre undervisningen.
- Innføre et meritteringssystem for de beste underviserne.
- La utdanningsinstitusjonene i større grad selv få sette opptakskrav til utdanningene.
- Økt satsning på talenter i akademia
- Mål om at 20 prosent av dem som avlegger graden i Norge, skal ha vært på utveksling innen 2020.

eliten

av de virkelig gode studentene som føler de må ut av landet, sier Haugstad til Universitas

gjennom forskning, med tett oppfølging fra veileder, utvikler studentene seg på en helt annen måte.

Likevel tror talentet det er langt igjen før norske universiteter kan konkurrere med utlandet.

– Det skal veldig mye til å konkurrere med de anerkjente universitetene i utlandet på kort sikt. Det handler om internasjonal prestisje, forskermiljøer og hvordan det ser ut på CVen. De studentene som søker de aller mest prestisjefulle gradene, tror jeg ikke man kan gjøre så mye med.

Positiv til tiltak

Terje Mørland er direktør i NO-KUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen). Også han er positiv til flere av tiltakene som blir presentert, blant annet forskerlinjer.

– Forskerlinjer har vært et fint supplement på blant annet medi-

Talent: –Kulturelt er vi i Norge for dårlige til å til folk at de er spesielt flinke, sier Jan Henrik Wiik

sinske utdannelse. Jeg er sikker på at dette også kan være et virkemiddel for å gjøre flere studenter interessert i forskning også i andre fagfelter, sier direktøren.

Kan det å bruke mye ressurser på de flinkeste svekke utdanningen for de store massene?

– Det kan det helt sikkert, men jeg oppfatter ikke at det legges opp til at man vil bruke veldig mye penger på dette, sier Mørland.

Eliten og massene

Torbjørn Røe Isaksen sa tidligere denne måneden at det bare er tull at regjeringens satsning på de beste studentene kunne svekke utdanningskvaliteten for de store massene. Også statssekretær Haugstad forsvarer tiltakene.

– Jeg har vanskeligheter med å se at satsningen på de beste kan svekke utdanningen for de fleste. Ved å investere i spesielt flinke studenter så vil du også kunne få flere som kan brukes til å lede kolokvieundervisning og seminarer, samt å assistere andre studenter på et lavere nivå, sier han.

universitas@universitas.no

Utdrag fra Kvalitetsmeldingen

- **Forskerlinjer:** «Regjeringen vil åpne for forskerlinjer i flere fag, hvor institusjonene finner det hensiktsmessig. Gjennom forskerlinjer får studentene mer erfaring med forskning og vitenskapelig metodeforskning».
- **Talentprogrammer:** «Egne talentprogrammer eller lignende kan bidra til en generell kvalitetsheving for de øvrige studentene. Det vil sannsynligvis være attraktivt å undervise ved disse programmene. Dette kan tiltrekke fremragende fagfolk og gjesteforelesere».
- **Differensierte studieløp:** «Det er et mål i seg selv at alle de flinkeste studentene får anledning til å ta mer av sitt potensial (...). Differensierte studieløp kan sikre at studentene får utfordringer som ligger nærmere kapasiteten til den enkelte student».

Vil belønne de flinkeste foreleserne

Kvalitetsmeldingen

tekst Emilie Solberg

Fredag la kunnskapsminister Torbjørn Røe Isaksen frem kvalitetsmeldingen i høyere utdanning på Realfagsbiblioteket ved Universitetet i Oslo.

Ett av hovedpunktene som ble lagt fram var tilretteleggelsen av et nytt meritterings-system, der gode foreleserne skal belønnes for å være gode undervisere.

Fra scenen kunne en stolt kunnskapsminister fortelle de fremmøtte at det endelig skulle lages systemer som verdsetter god undervisning,

– For oss er dette en stor dag, der vi har fått mange gjennomslag. Spesielt hvordan vi skal løfte undervisningen, status og undervisningskompetanse. Og ikke minst hvordan dette skal bli en del av ansettelsessystemet og kriterier for opprykk, forteller hun.

Kunnskapsministeren kan fortelle at det blir opp til hver enkelt institusjon å bestemme hvordan de ønsker å belønne forelesere i meritterings-systemet.

– Vi har ikke satt en nasjonal ordning for det, vi har bare sagt at vi skal ha en meritteringsordning, sier han.

Ulike ordninger

Røe Isaksen forteller at ved de høyskolene der de har innført ordningen, bruker de fleste lønn som belønning. Enkelte undervisningssteder har også valgt å opprette stillingskategorier. Isaksen understreker at hele poenget med merittering er at også undervisning teller for opprykk.

– *Hvordan skal man skape en felles mal for hva som utgjør en god foreleser, og hva som ikke gjør det?*

– Det er på samme måte som vi vurderer alt annet i academia, som er gjennom like fagfellesvurderinger. Selve premisset for academia er at det er andre i det akademiske fellesskapet som vurderer det, forteller han.

universitas@universitas.no

« Dette er ikke et angrep på den enkelte underviser »

Torbjørn Røe Isaksen

og at strengere krav i alle faglige stillinger ville bli stilt.

– Dette er ikke et angrep på den enkelte underviser, men at vi må stille krav om en basiskompetanse som stiller høyere krav til kvalitet, påpekte han.

Fornøyd studentleder

En som var fornøyd med den store undervisningssatsingen var leder av Norsk studentorganisasjon (NSO), Marianne Andenæs.

Stolt: Endelig fikk Torbjørn Røe Isaksen lagt frem Kvalitetsmeldingen.

kulturredaktør: Morten Oftedal Schwencke
mortensc@universitas.no 977 73 328

KULTUR

KULTURANBEFALING

Morten Oftedal Schwencke, kulturredaktør i Universitas

Podkast: Sånn er du

HOBBYPSYKOLOGER: «Still spørsmål. Det er ingen ting som er så kjedelig som folk som bare snakker om seg selv» rådet alltid min mor før vi skulle i selskap. Nå viser det seg imidlertid at det kan være riktig så spennende å høre folk snakke om seg selv, bare de dykker dypt nok. I podcasten

«Sånn er du», som tidligere her «Big 5 med Nils og Harald», analyseres kjente personer ved hjelp av den anerkjente personlighetstesten «Big 5». Hobbypsykologene Harald Eia og Nils Brenna loser gjestene gjennom en times narsissisme, som resulterer i både interessante og underholdene samtaler.

Frå

til B

Jostein Hult tar eit friår frå masterstudiet i kinesisk for å sykle til Beijing.

Ekspedisjon

tekst Ragnhild Sofie Selsto
foto Dorthe Karlsen

– Ein treng ikkje berre la dagane gå, ein kan faktisk stoppe opp og tenke at nå har eg lyst til å gjera noko anna – og så gjere det, seier Jostein Hult. Han har tatt permisjon frå masterstudiet i kinesisk politikk og samfunn ved Universitaset i Oslo for å sykle. Turkameraten Truls Hestengen er einig.

– Andre kjøpar leilegheit, flyttar inn med kjærasten og får fast jobb. Det freistar ikkje meg enno. Å sykle så lenge gir ein god tid til å tenke på kva ein eigentleg vil i livet, fortel Hestengen, som er nyutdanna ingeniør.

Hult planlegg å fullføre studiet og få jobb etter kvart. Men først vil han læra frå sykkelsetet, og ikkje frå skulebenken.

– Det er ein pose og sekk situasjon, så kvifor ikkje gå på begge deler? Eg kan ikkje sitte på Blindern å få dei erfaringane eg vil få på tur, fortel han.

Dei sykla frå Bøler på tirsdag, og går alt etter planen står Hult og Hestengen i Beijing i slutten av juni. Då har dei lagt 15 000 kilometer bak seg.

Bevandra

Det er ikkje første gong Hult legg ut på langtur. I 2012 gjekk han til fots frå Bøler til Bergen. I 2015 blei han med ein kompis på akklimatiseringsturen til Mount Everests basecamp, men innsåg at slike ekspedisjonar ikkje var noko for han. Der gjekk han på overbefolka stiar kor lokalbefolkning bar sekkane til utanlandske foturistar, dei sov på hytter og fekk servert ferdiglaga mat. På sykkel, derimot, får han vera sin egen herre.

– Eg likar ikkje å berre vera ei lita brikke i turen. Eg vil ha friheita til å velje vegen sjølv, seier

BOOST: Sportslageret i Oslo sponsa Jostein Hult og Truls Hestengen med både utstyr og hjelp til planlegging av turen. – Sponsorane har vært viktig for at me kan realisere draumen om ein

han.

Begrensa budsjett

Det første målet er København. Frå der går turen gjennom Øst-Europa, Midtøsten og vest-Kina før dei kan helsa på formann Maos portrett ved den forbodne by i Beijing. Turens endelege mål var først Tibet, men dei innsåg at det blei ein altfor dyr affære. Det er nemlig pålagt av kinesiske myndighetar å bli es-

kortert av ein kinesisk turguide innanfor Tibets grenser. Ruta går i staden gjennom Kirgisistan og inn i Kina, over fjellpass på over 4000 meter.

– Ein kan ikkje sykle på alle hovudvegane, så det blir ikkje beine vegen fram til mål. Me har med oss vegkart og tar etappe for etappe. Elles må me spør lokalbefolkninga etter retninga, fortel Hult.

Turen har stramt budsjett, og gutane vil difor sove i telt eller på

gjestfrie sofaer.

– Eg har som mål å ikkje bruke meir enn 150 kroner til dagen, seier Hestengen.

Det har Hult lite tru på.

– Det går i alle fall ikkje i dei europeiske landa, argumenterar han.

Billig protest

Det var Hult som først fekk ideen om sykkelturen. Etter eit intensivt år med kinesisk-studier i Taiwan, hadde han lyst til å guide kine-

siske turistar på ekspedisjonsturar. Men han fekk beskjed om at CVen hans var for tynn.

– Dei såg etter folk som hadde erfaring frå Mount Everest eller frå ein av polane. Desse destinasjonane kostar fleire hundre tusen per tur. Denne turen er på ein måte eit svar til det presset, du kan faktisk berre gå ut døra di heime å legge ut på ein ekspedisjonstur utan at det treng å koste så mykje, fortel Hult.

Hult og Hestengen har kjent

Eneste skandinaver i prestisjekonkurranse

BALETTKONKURRANSE: Avgangsstudent ved bachelor i klassisk ballett ved Khio, Sindre Berntsen, er blant 338 sokere plukket ut til å delta i Prix de Lausanne. Den 18 år gamle danseren holder tross sin unge alder et skyhøyt nivå, og er eneste skandinaver som får delta i den prestisjetunge konkurransen,

som avholdes i den sveitsiske byen Lusanne. Hvert år konkurrerer unge dansere mellom 15 og 18 år i den ukes lange konkurransen, som er den eneste av sitt slag i verden. Berntsen danser den klassiske soloen Grand pas Classique og en moderne solo av John Neumeier. Universitas gratulerer.

Norsk brennevin er verdens beste

COGNAC-SUKSESS: Et av Europas viktigste magasiner for vin og brennevin, La Revue du Vin de France, har kåret Bache-Gabrielsen som årets beste vinprodusent. Dette er første gang magasinet har en egen kategori for brennevin, og den norske produsenten stakk av med seieren i konkurranse med velrennomerte franske merker. Den

norske brennevinsarvingen Hervé Bache-Gabrielsen måtte altså en tur opp på podiet på det staselige Hotel Bristol i Paris. Der gav han æren til firmaets grunnlegger, hans oldefar Thomas Bache-Gabrielsen, og ikke minst den eminente kjellermesteren Jean-Philippe Bergier, som har ansvaret for brennevinsens kvalitet.

Beijing

Ikke altfor dyr langtur, sier Hult.

kvarandre sidan barndomsåra på Bøler, og Hestengen trengte ikkje å overtalast då Hult ba han med.

– Me tenkte først å haike, men sidan me begge er glad i å vera aktive fant me ut av me heller ville sykle, fortel Hestengen.

Blod, sveitte og tårer

For å kunne takle dei fysiske utfordringane på turen, har dei brukt lunsjpausane på å springa i trappane, sykla og etter kvart gått på ski.

– Det blir ikkje smertefritt. Det er difor me har kalla Facebook-sida vår for «the Rolling Moans», ler Hult.

Denne Facebook-sida vil bli oppdatert under heile turen.

– Eg er mest spent på å møte nye folk og kulturar, spesielt i Iran og stan-landa som eg kan lite om frå før. Det er jo det som er kult, at ein må gjennom alle landa på veg til Beijing og ikkje berre fly over dei, seier Hult.

MIN STUDIETID

tekst: Benedicte Tobiassen
foto: Christian Breidlid

Forelska seg ut av Blindern

■ HVEM: Jarle Bernhoft

■ STUDERTE: Kandidatstudium i musikkpedagogikk ved Norges musikkhøgskole, engelsk litteratur på Universitetet i Oslo

■ NÅR: 1996–1998, 2006–2008

■ AKTUELL MED: EP'en «The Morning Comes»

Jarle Bernhoft fullførte aldri studiene. Distraksjonene ble for mange.

– Det som var veldig bra for meg, men «crap» for utdanninga mi, var at jeg opplevde kjærlighetens evne til å la inspirasjonen flomme.

Etter å ha slutta i rockebandet Span i 2005 tenkte snart trettiårige Jarle Bernhoft at han skulle studere, bli voksen og få seg en «ordentlig jobb».

– Jeg koste meg gløgg ihjel på programstudiet for engelsk litteratur og tenkte at nå er jeg i gang med noe.

Men han glemte å melde seg opp til emner på andre semester og da alle litteraturemnene var fulle, endte han opp med frie emner i filosofi.

– Jeg fikk ikke med meg så mye fordi det var en utrolig fin jente der. Jeg satt bare og glodde på ryggen hennes.

Jarle ler og legger til:

– Så ble vi kjærestere og nå er vi gift og har barn, så det var veldig bra at det skjedde.

Forelskelsen fikk ham til å ta fatt på låtskrivinga igjen og i 2008 debuterte han som soloartist. Det ble ikke mer enn 90 studiepoeng fra Blindern, men Jarle forteller at mange av låtene på debutalbumet *Ceramik City Chronicles* ble til mens han gikk der.

– Jeg er en ordentlig halvstu-

dert røver, sier musikeren med glimt i øyet.

Han holder rundt en kopp «moderne» lysbrent kaffe fra kaffekjeden Stockfleths, men Bernhoft har aldri vært fin på det. Han blir fortsatt varm om hjertet når han tenker på Uglebo (studentkafeen til Det humanistiske fakultetet, red. anm) og den beske kaffen.

– Den kaffen der var faen meg helt nydelig.

– Savner du den?

– Nei. Jeg har nemlig lært meg å lage den sjæl. Du bare lager altfor sterk kaffe, og så lar du den stå. Dritlengte.

Studiene på Blindern var ikke de eneste Nittedalingen ikke fullførte. Som 20-åring begynte han på Kandidatstudiet i musikkpedagogikk ved Norges musikkhøgskole.

Men der sleit han med å se nytteverdien i studiene.

– Det ble for teoretisk og fagnerdete.

Han forteller om ekstremt dyktige lærere, men mangel på formidlingsevne.

– Men nå har jeg jo ikke gått inn i en teknokratisk jazztradisjon senere heller, så det var nok ikke helt for meg.

Det endte med at han droppa ut i andre klasse fordi han hadde

for mye fravær.

Jarle ler litt av seg selv og innrømmer at det ble mye spilling ved siden av. I tillegg jobbet han mye som vikar for sin gamle gitarlærer på videregående.

– Jeg var rockevokalist på kvelden og jazzgitarist på dagen. Det motsetningsforholdet ble litt slitsomt.

Selv om Jarle har rundet 40

og har mer enn nok å holde på med, hender at han tar seg en tur på forelesning.

– Det er en stund siden nå, men jeg liker å bare ta ting innover meg og observere. Det er en del sosiale mekanismer du kan få med deg når du sitter på en hard trestol i en forelesningssal.

Han innrømmer at han syns det å observere menneskelig ofte er mye mer interessant enn fag.

– Jeg tror generelt det er smart å studere noe man er skikkelig hypp på å finne ut noe om. Man burde heller bruke lang tid på å studere litt her og litt der, enn å ta doktorgrad i en veldig spesifikk greie.

Jarle tar en slurk av kaffebar-kaffen sin før han avslutter:

– Det er mye viktigere med dannelse enn utdanning. Det tenker nå jeg.

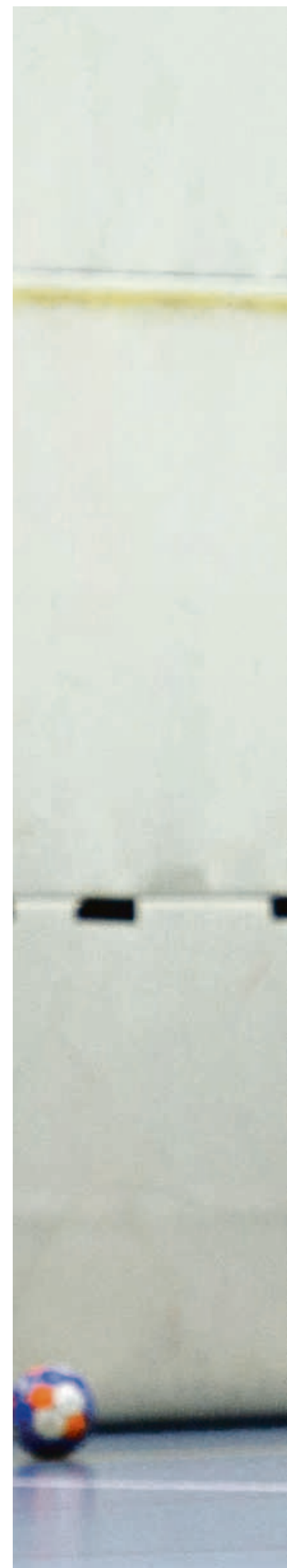
Halvt student, helt

Toppidrett

tekst Gard Oterholm

foto Sjur Stølen

Toppidrett kombinert med studier er en krevende øvelse. Universitas har møtt fire av dem som prøver å ta gull.

– Det er viktig å ha noe man brenner for utover idretten

Når du er nybakt europeisk mester, spiller klubbhåndball for Oppsal på øverste nivå og tar en bachelor i sykepleie, er det vanskelig å klemme torsdagspilsen inn i timeplanen. Og det var før Malin Aune gikk til Vipers Kristiansand denne måneden – et lag som satser hardt på å ligge helt i ligatoppen.

– Venninnene mine på studiet spør meg om jeg vil være med på ting, men som regel kan jeg ikke. Jeg lever nok et litt kjedelig studentliv. Heldigvis driver jeg en lagsport der vi jentene på laget er

mye sammen, forteller Aune.

Har sett triste skjebner

21-åringen kjenner til skrekkeksempler på spillere som ikke har utdannet seg, og har sluttet ved endt karriere. For mange er det vanskelig å fortsette uten det de har dedikert mesteparten av livet sitt til.

– Vi har hatt fokus på at det er viktig å kunne falle tilbake på noe etter håndballen. Jeg har sett flere uten utdanning som mister seg selv etter skader eller når de legger opp, sier Aune.

Den beste hadde vært et studieløp med lite obligatorisk oppmøte, forteller hun. Men ingen av studiene der det var mulig, for eksempel ved Universitetet i Oslo, falt i smak.

– Jeg tror det er viktig å ha noe man brenner for utover idretten. Sykepleie er vanskelig å kombinere, men det er noe jeg virkelig ønsker. Jeg vil absolutt ikke ha en utdanning bare for å ha en.

Må bytte skole

Aune er fornøyd med oppfølgingen hun får på Høgskolen i Oslo og Akershus, men skal

topp-idrettsutøver

TOYOTA'N TIL MALIN: Mens de fleste lagvenninnene cruiser rundt i flotte biler på vei til håndballhallen, kjører Malin Aune en Toyota Corolla fra 1997. På banen er hun imidlertid et råskinn.

nå prøve å bytte til Universitetet i Agder på grunn av overgangen.

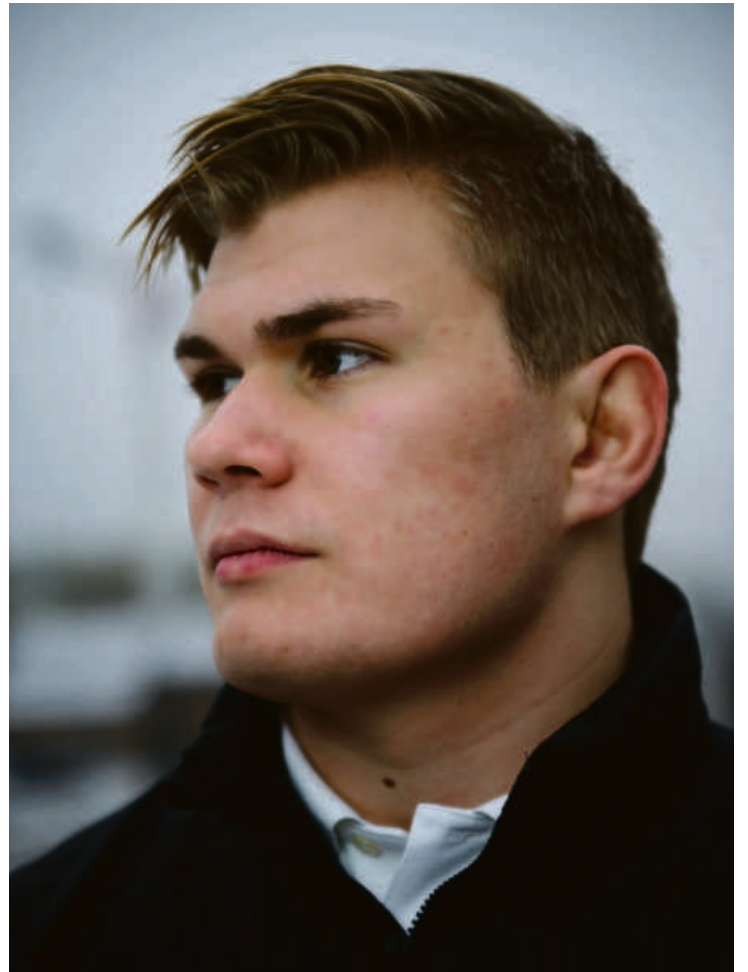
– Jeg prøver å bytte skole, og få til å begynne det andre året på sykepleie til høsten der. Det blir mindre tid, men jeg håper det blir ett fag i semesteret.

Det er imidlertid ingen tvil om hva som er prioriteten.

– Jeg har alltid tenkt at jeg gjør ingenting som går utover håndballkarrieren. Med en gang det blir stress legger jeg det til siden, og så tar jeg det opp senere, sier Aune.

MALIN AUNE

- Landslagsspiller i håndball
- Vant EM i 2016
- Studerer sykepleie ved HiOA
- Vil bytte til Universitetet i Agder på grunn av overgang

INTENST: Marvik forteller at bryting er en av de idrettene hvor trening har høyst intensitet. Da er det ikke fristende å lese etterpå.

– Jeg er ikke så keen på å bo i østblokken til jeg er 36 ass

Oskar Marvik var nylig på en av sine mange og trange treningsleirer i kalde øst- og nordeuropeiske skoger, der det verken er internett eller særlig privatliv. Denne gangen i finske Ilmajoki.

– Det er da jeg tenker, hva faen gjør jeg her, forteller «tåsenplogen», et kallenavn som går igjen på utøverens Instagram.

Etter en liten tenkepause kommer han på et positivt aspekt.

– De har billig snickers da, så det er positivt.

Skal ikke bli veteran

Marvik bruker mellom 180 og 200 dager på reiser til treningsleirer rundt om i verden. Når han er hjemme studerer han en bachelor i økonomi og administrasjon, med plan om å senere ta en master i siviløkonomi. Brytehverdagen gjør at han studerer femti prosent.

Samtidig ønsker han å bli ferdig med studiene såpass tidlig at han slipper å være bryter like lenge som den 33 år gamle OL-helten Stig André Berge.

– Jeg er ikke så keen på å reise rundt og bo i østblokken til jeg er 36, ass. Det er drittkult å konkurrere, men det er som å være i militære når du er ute i skogen i Ukraina, sier han.

Holder med bryteskolen

Yrker som aksjemegler eller analytiker innen finans frister Marvik. At han er såpass oppsatt på å utdanne seg, gjør at han skiller seg ut i brytemiljøet.

– På mitt lag er det ikke så mange som tar utdanning. De klarer seg med det man kaller bryteskolen. Da vet jeg ikke hva man skal finne på når man er ferdig, så for min del er det veldig greit å ha en ny mulighet jeg kan jobbe videre med.

Enn så lenge blir det en blanding av bryteskolen og Handelshøyskolen BI for Marvik. Han er en del av et Olympiatoppen-prosjekt som satser mot OL i Tokyo.

– Når det nærmer seg kvalifisering blir det nok bare fokus på bryting, sier han.

OSKAR MARVIK

- Bryter på det norske landslaget
- Deltatt på flere store internasjonale stevner
- Med på prosjekt som satser på OL i Tokyo i 2020
- Studerer bachelor i økonomi og administrasjon, vil ta master i siviløkonomi

– Du kan gå på en skikkelig smell

Samtidig som Kristian Ruth deltok i OL i Beijing, London og Rio studerer han materialteknologi. Utdanningen går ikke fort, og han blir som regel nødt til å ta permisjon når det nærmer seg et mesterskap.

– Det er nesten umulig å balansere en idrett som seiling med studier, egentlig. Du blir ikke best på begge deler. Det er folk som har prøvd å gape over veldig mye, som har gått på en skikkelig smell, sier han.

For noen har det gått ut over både studier og idretten, forteller Ruth. Han har også prøvd seg på det umulige selv.

– Jeg har jo prøvd å studere halvtid, kvarttid og så videre. Men det ble alltid bare et skippertak en uke før eksamen. Det går ikke an å studere jevnt når man er opptatt på treningsleir fra åtte om morgenen til åtte om kvelden.

Kan legge opp

I vår skal han gjøre ferdig med bacheloren. Det er i alle fall planen. Det som vanligvis tar tre år, har tatt ti år for Ruth. Samtidig kan seilerkarrieren være over. Han er ikke like sulten som han en gang var, og friåret etter Rio-OL har vært deilig.

– Jeg vet ikke helt hva jeg skal gjøre. En eller annen gang før juni må jeg bestemme meg om jeg skal ta fire nye år som toppidrettsutøver, sier Ruth.

ver, sier Ruth.

Om han legger opp, har han nye interesser å stri med.

– Jeg holder på med et veldig spennende prosjekt om superhydrofobe overflater på studiet mitt. Det hadde vært veldig kult å bruke det videre, sier han.

Kritiserer UiO

Ruth begynte å studere på NTNU. Der hadde han mulighet til å ta eksamener på treningsleirer i utlandet og andre konkurranssteder, forteller han.

– De har en uttalt ambisjon om at de skal være et godt alternativ for idrettsutøvere. Jeg hadde tatt veldig mange færre eksamener uten oppfølging fra dem.

Ved Universitetet i Oslo har ikke oppfølgingen holdt samme klasse, mener han.

– På UiO er det litt halvfrivillig hjelp på noen fakulteter, men ingenting på fysikk og kjemi. UiO bør bestemme seg om de ønsker utøvere her, og hvis svaret er ja, må de tilrettelegge bedre.

KRISTIAN RUTH

- Seiler laser, en rask enmannsseiljolle
- Har deltatt i tre OL
- Studerer materialteknologi på UiO og tidligere NTNU
- Vurderer om han skal legge opp

IKKE SÅ SLITSOMT: Kristian Ruth inviterte Universitas' fotograf til å være med på en av de lettere øvelsene. Han takket pent nei.

KANSKJE LÆRER: Når Fiskerstrand blir spurt om å gjette hva yrket hennes blir etter at hun har lagt opp, tipper hun lærer på videregående.

– De fleste lever i en boble og tenker at de aldri legger opp

Cecilie Fiskerstrand har få «vanlige hverdager». Hun har spilt på ungdoms- og seniorlandslag de siste seks årene, og var med i VM som 18-åring. Hun hadde tre eksamener på tre dager før hun dro til VM.

Mens medelevene på videregående gikk glipp av eksamen på grunn av sykdom, måtte Fiskerstrand vente til høsten fordi hun spilte verdensmesterskap i Canada.

– Det var noen knallharde dager. Det viser egentlig hvordan alt er mulig, liksom. Man kommer gjennom det, sier hun.

CECILIE FISKERSTRAND

- Landslags- og Lillestrømkeeper i fotball
- Vært med i Verdensmesterskapet i 2015
- Går basisår ved NIH
- Må velge videre studier denne våren

Vurderte aldri pause

På tross av en svært hektisk timeplan var det aldri aktuelt å ta en pause fra studielivet etter VGS.

– Jeg hadde bare lyst til å begynne med en gang. Jeg vet om så mange som ikke begynner, og så begynner de aldri. Da er det bare å begynne, og så får det heller ta lang tid. Jeg får jo ikke brukt utdanningen nå uansett, sier hun.

Hva hun skal bli er imidlertid litt vanskeligere å si. Fiskerstrand har alltid vært bestemt på å utdanne seg, og går nå på det første basisåret på Norges Idrettshøgskole. Hva hun skal utdan-

ne seg til er et vanskeligere spørsmål. Yrker hun kunne tenkt seg, som fysioterapeut og lærer, er uaktuelle mens hun spiller fotball på grunn av praksistid.

– De forskjellige fagansvarlige har fremtiden min i hendene. Alt kommer an på hvor imøtekommende og villige de er. Det er helt tilfeldig, sier hun oppgitt.

Sitter i tenkeboksen

Innen mars må Fiskerstrand ha bestemt hvilket studium hun skal velge. Faktorene som spiller inn er mange, inkludert drømmen om å være proff i utlandet. Enn så lenge sliter hun med å si hva hun tror det blir.

Tanken på at hun en dag er ferdig med fotballen er ikke særlig behagelig.

– Ehm, jeg tror de fleste lever i en boble og tenker at de aldri legger opp. Jeg er glad jeg begynte å studere, så jeg kan bli noe. Kanskje lærer på videregående? Men praksis... Det er vanskelig, vi får se, sier Fiskerstrand.

Ønsker mer tilrettelegging

Toppidrettsutøvere som studerer møter tidvis en umulig hverdag.

De fleste studenter føler i blant at tiden ikke strekker til. Når du i tillegg bruker brorparten av tiden din på treningsleir og internasjonale mesterskap, blir studiehverdagen knapt nok gjennomførbar.

Likevel studerer flere hundre norske toppidrettsutøvere. Hvorfor gidder de engang å prøve?

– Mange utøvere vil ha flere ben å stå på enn idretten. Noen gjør det for å ha en akademisk karriere og noen vil ha noe å falle tilbake på, sier Olympiatoppen-rådgiver Tonje Hinze.

Ifølge Olympiatoppen er det omtrent 450 som studerer med toppidrettsstatus.

Hun bistår utøvere i deres karrierevalg både under og etter at tiden som atlet er slutt. Utøvere med status som toppidrettsutøver nyter godt av flere privilegier, men kravene for å oppnå toppidretts-status er knalltøffe. Flere av utøverne er blant landets beste.

– Hovedkriteriene er at utøveren må være på øverste nasjonale nivå. I lagidrett må du for eksempel spille i den øverste divisjonen, sier hun.

Variabel tilrettelegging

Om du får status som toppidrettsutøver kan du blant annet ha eksamen på samling i utlandet og du får permisjon i forbindelse med mesterskap. Slik skal det i det minste være i teorien. Olympiatoppen har avtaler med de fleste høyskoler, høyskoler og universiteter om tilrettelegging, men det varierer hvor alvorlig skolene tar oppgaven.

– Det varierer hvor mye fagpersonene på lærestedene synes dette er viktig. Det er ulikt i hvilken grad de tilrettelegger og hvor flinke de er på det, sier Hinze.

Dersom utøverne er uheldige, kan det bli komplett umulig å få timeplanen til å gå opp. Selv med status som toppidrettsutøver.

– Utøverne er ikke definert som en gruppe som trenger særskilt tilrettelegging av Kunnskapsdepartementet. De er derfor avhengige av å møte velvillige fagansvarlige, sier Hinze.

Hun erfarer at tilretteleggingen kan være preget av tilfeldigheter, og at mange utøvere får ikke den nødvendige hjelpen med å tilrettelegge studiene. Olympiatoppen jobber dermed stadig med å forbedre forholdene for utøverne.

– Vi savner retningslinjer fra politikerne som pålegger institusjonene å tilrettelegge for utøvere med toppidrettsstatus. Det er

noe vi jobber politisk med å få til, sier hun.

Misfornøyd med UiO

Flere av utøverne Universitas har snakket med kjenner seg igjen i at lærestedene i blant er vrang. De har både opplevd og hørt om ulik behandling på de forskjellige lærestedene.

Seiler Kristian Ruth opplevd mangelfull tilrettelegging ved Universitetet i Oslo, men han skryter av NTNU hvor han studerte tidligere. Flere utøver Universitas har snakket med gir uttrykk for det samme. Arne B. Sletsjøe er ansvarlig for tilrettelegging for toppidrettsutøvere ved Matematisk institutt, der Ruth har studert.

– Vi har fulgt opp en god del utøvere og har gitt dem mulighet til å kombinere studier og idrettskarriere. Vårt motto har hele tiden vært at om man skal kombinere så tidkrevende ting som studier og toppidrett må man ta og gi litt i begge ender, sier han.

Sletsjøe trekker blant annet frem veiledning, planlegging av studieløp, utsettelse med innleveringer og i noen tilfeller tilrettelegging med henhold til eksamener som eksempler.

Sletsjøe forteller videre at fakultetet har en avtale med Olympiatoppen, men alle brikker er ikke på plass enda.

– Gi det litt tid, så ordner det seg nok, sier han.

Han understreker også flere av studentene ved UiO har suksess både akademisk og sportslig.

– Jeg vil hevde at mange av våre utøvere har oppnådd flotte resultater. Ikke på tross av kombinasjonen med studier, men snarere på grunn av den. I tillegg unngår de å ende opp som «idrettsbomser» når karrieren er over, sier han.

NTNU satser

NTNU-veileder Harri Luchsinger forklarer at skolen satser på toppidrettsstudenter med god grunn.

– De er en berikelse for NTNU og samfunnet. De er smarte, målbevisste og strukturerte og bidrar ofte med positiv energi til miljøene rundt seg, sier han.

Sammen med Luchsinger er det fire andre toppidrettsveiledere på NTNU. Han tror den klare satsingen gjør at det blir mindre tilfeldig hvem man møter i systemet.

– Jeg har fått med meg at tilretteleggingen er litt mer tilfeldig enn ved andre universiteter avhengig av hvem du møter enn i Trondheim, sier han.

PIRUETTER OG PR

ADRIEN PICAUT OG MIKAYLA SCAIFE ER TO AV FÅ MED INNPASS PÅ DET VERDENSLEDENDE DANSEKOMPANIET ALVIN AILEY I NEW YORK. HVERDAGEN ER ALT ANNET ENN EN DANS PÅ ROSER.

tekst **KAJA STORRØSTEN** foto **MATTHIS KLEEB SOLHEIM**

Det eneste du vil er å danse. I alle år har du danset. Og hvor er det beste stedet å få en dansekarriere? Kulturbyen New York. Men du må jobbe rævvva av deg. Du må begynne før du skapte ditt første minne. Slik var det for Adrien Picaut (19) fra Paris og Mikayla Scaife (19) fra Arizona.

Adrien går rakrygget ut av den store og grå Alvin Ailey-bygningen midt på Manhattan.

– Vi drar til mitt favorittsted, sier han og peker ned 9th Ave. Øynene er lysegrønne og jeansen slitt. Han drar med seg Universitas på en diner med stoler og bord av metall.

Han har akkurat hatt sin fjerde time denne dagen. Han har timer hver dag. Treningen begynner vanligvis klokken åtte om morgenen, og slutter klokken fem. Etter han er ferdig med timene, øver han til kommende forestillinger helt til mørket senker seg.

Det er nye forestillinger hver måned. På dineren bestiller han en sjokolademilkshake med dobbel mengde Nutella. Han vifter med hendene, og lener seg framover mens han ivrig forteller at alle tantene hans fra Paris kommer i helgen. Det gleder han seg til. Han ser ikke familien så ofte.

– Jeg savner dem veldig, men foreldrene mine overrasket meg på bursdagen min for en måned siden. Plutselig sto de utenfor skolen og filmet meg, for å fange reaksjonen min.

Skolen til Adrien, Alvin Ailey American Dance Theater, ble startet i 1958 av en gruppe unge afroamerikanske dansere, som et svar på rasismen og fordommene som stengte dem ute fra hvite kompanier og scener. I dag er de et verdensledende dansekompani, der stilen er en blanding av blues, soul, gospel og jazz, med et fysisk, energisk og fargerikt danseuttrykk.

Skolens dansere reiser ikke bare verden rundt og holder forestillinger for fullstappede saler, de blir også ofte spurt om å være med i TV-programmer. Sist var klassen til Adrien hos TV-vert og komiker Conan O'Brien. Du kan se Adrien stå rett bak ham og le, mens han lærer O'Brien å danse.

– Han var skikkelig høy, sier Adrien som så ut som et lite barn ved siden av programlederen.

Adrien er en av de aller heldigste på skolen. Han kom inn på stipend i fjor og betaler ingenting for å gå der. Hvert år må han likevel gå på audition for å fortsette. Lærerne og ledelsen følger alltid med på hva du gjør. Opptaket varer hele året.

– Min store drøm er å komme med i første divisjon. Det er der de beste danserne er og du er sikret jobb.

– Føler du på mye press for å gjøre det bra?

– Det går greit. Jeg prøver å ikke tenke for mye på det. Det er selvfølgelig stor konkurranse og jeg er ikke sikker på hva annet jeg ville

Mange gråter i gangene: Etter fem uker med prøvespilling. Seks timer hver dag med fem minutters pause hver time, fikk Adrien et såkalt "lærlingplass". Han får

ESTAS JONSPRESS

et stipend og slipper å betale skolepenger, og forteller at han gråt og ristet etter det var ferdig.

Styrkeproven: Et steinkast unna Central park på Manhattan, trener Mikayla Scaife og de andre kvinnelige danserne på hopp. I fjor brakk Mikayla beinet etter å ha landet uheldig. Nå er hun ekstra forsiktig.

Ikke bare Svanesjøen: – Hvis du først kommer inn i første divisjon med de beste danserne får du bli. Folk er der i 20 år. Det er ikke som et gjennomsnittlig kompani. Man gjør ikke bare Svanesjøen hver gang, sier Adrien.

Verdens kuleste by: I morgen er det New York Marathon, Adrien og medstudent og venninne Arianna fra San Diego, ser på paraden med indisk dans i Central Park på Manhattan. – Det er ikke ofte jeg er her, men hver gang husker jeg på hvor heldig jeg er som bor i verdens kuleste by, sier Adrien.

Lite søvn: Mikayla jobber på to restauranter. Her er hun på en tacorestaurant. Eierne er den samme på begge. Mikayla, som er vant til autentisk meksikansk mat, da hun bor rett ved grensen til Mexico, omtaler maten som: «Ganske god, men ikke helt meksikansk».

Forsiktig: – Jeg elsker alle lærerne mine. De er faktisk snillere enn de jeg hadde hjemme i Arizona, sier Mikayla. Siden hun brakk beinet i fjor er hun mye mer forsiktig med hva hun gjør. – Jeg hadde ikke så sterk kjernemusklatur i fjor. Også er det veldig viktig at jeg ikke danser kald, sier hun

«Jo, jeg er litt sliten. Jeg gråter hele tiden»

Mikayla Scaife (19), danser

ALVIN AILEY DANCE THEATER

- Stiftet: 1958
- Koster: 116 406 kroner årlig
- Antall studenter: 96
- Kjent for: Grunnlegger av skolen, Alvin Ailey, er kjent for å gjøre moderne dans tilgjengelig samtidig som han revolusjonerte den afroamerikanske deltakelsen i klassisk dans. Dansekompaniet har fått kallenavnet «verdens kulturelle ambassadører», på grunn av sin omfattende reisevirksomhet.

Mange blør: – Jeg likte ikke ballett før, men nå elsker jeg det. Det er veldig hardt å stå på tærne, og det gjør ofte vondt. Jeg har aldri blødd, men jeg kjenner mange som har blødd etter en ballettime. Selv om jeg ikke skjønner helt hvorfor, tærne er ganske godt beskyttet, sier Mikayla.

gjort hvis jeg ikke danset. Kanskje ville jeg studert mote og designet klær. Det hadde jeg likt.

De første ukene i New York glemmer Adrien aldri. Han var bare 18 år, og gikk rundt i lykkerus. Det følte ut som om han var på en oppdagelsesreise.

– T-banen var overveldende stor, også er det så store avstander mellom alt. Å komme seg et sted tar alltid 40 minutter med banen. Jeg hadde ikke bodd hjemme fra før, så jeg måtte lære meg å vaske klær, sier han og ler.

Han flyttet Uptown, der en leilighet koster 2000 dollar (17 000 kroner journ. anm.) i måneden, men det er verdt det for å spare tiden, mener han.

Mikayla Scaife (19) går i klassen til Adrien. Hun er fra Gilbert i Arizona, en liten

by nær grensen til Mexico. Hun har danset siden hun var tre år gammel. Hver sommer tok moren henne med til New York og Alvin Ailey School for å danse. Nå går hun endelig her på fulltid. Dette er det andre året hennes.

– Arizona er varmt og støvete bondelandskap. Du må kjøre overalt. Det er motsatt her. Det var en stor overgang å flytte hit.

Mikayla har alltid vært atletisk. Hennes far ville gjerne at hun skulle spille basketball, men det ble dans.

– Jeg elsker at dansen gir deg en mulighet til å uttrykke deg. Ingen dans er lik og alle danser på sin egen måte.

Hverdagen hennes er hektisk. Hun må jobbe for å betale for leiligheten. Nå jobber hun på to forskjellige restauranter. Universitas møter henne på den ene. Det er en tacorestaurant som konstant spiller

høy popmusikk. En gammel og full mann kommenterer at hun er den vakreste jenta i hele verden. Han er en fast kunde. Hun ler og spør om han skal ha mer vin. Hun er vant til kommentarene hans.

– Jeg jobbet på den andre restauranten i morges, så dro jeg på skolen før jeg kom hit, sier hun og smiler.

– *Hvor mye jobber du?*

– Mye. Jeg jobber her to dager i uken etter skolen, og så jobber jeg hver fredag sent på natten og hver helg. I tillegg jobber jeg for Dunkin Donuts, og sitter barnevakt for to familier.

Hun smiler, snakker raskt og vil fortelle mer. Hver dag står hun opp klokken syv, selv om hun vanligvis ikke slutter på jobb før klokken tolv om kvelden.

– *Blir du ikke sliten?*

– Jo, jeg er litt sliten. Jeg gråter hele tiden, sier hun og gnir seg i ansiktet og

smiler sjenert.

– Ting er litt overveldende. Det er mye fysisk smerte og kroppen er stresset. Og jeg mangler søvn. Noen ganger glemmer jeg å spise.

I fjor brakk Mikayla benet. Hun landet uheldig etter et hopp.

– Jeg sjekket det ikke med en gang. Jeg fortsatte bare å danse hele uken, og når jeg kom til legen satte han gips på det. Jeg danset ikke på åtte uker.

Det har kostet henne mye. Hun klarer fortsatt ikke raske piruetter og er redd for å skade foten igjen. Med hakeblikk fra lærere og ledelsen, gjør det henne urolig.

– Jeg har lært meg å varme opp på T-banen hver dag. Banke på alle muskler. Jeg er så redd for å bli skadet igjen.

Sjekk bildeserie på universitas.no

debattredaktør: **Knut Arne Oseid**
debatt@universitas.no 900 90 332
Frist: **søndag klokka 17**

Legg ved portrettfoto. Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innleggene.

IDÉ OG DEBATT

KJØR DEBATT Hete tips om debatter i andre redaksjoner

Kutt ut NOKUT-kutt

Nina Waaler, prorektor for utdanning ved HiOA, frykter at Stortingets store NOKUT-kutt kan gå hardt utover flyktninger som skal søke opptak til høyere utdanning.

– Det gjelder de som skal søke opptak til studier gjennom Samordna opptak, spesielt de som skal søke våre

kompletterende utdanning tilrettelagt for personer med fluktbakgrunn, skriver hun til nettavisen Khrono. Prorektor Waaler tror samfunnet vil få store samfunnsøkonomiske gevinster dersom flyktninger får akademisk utdanning.

– NOKUT-kuttet kan bli en kostbar innsparing, sier hun.

Taxi billigere enn buss

Blant Norges fem største studentbyer, er Trondheim den siste med nattakst på kollektivtrafikk. Mange studenter bruker derfor taxi for å komme seg hjem fra byen.

– Det å komme seg hjem fra byen når man er full, særlig om vinteren, er veldig viktig, sier student Martin Haugum Hovik til Under Dusken.

– Jeg tar aldri nattbuss, siden taxi er billigere, sier Thomas D. Næss til studentavisen.

Erlend Solem, som har ansvar for kollektivtransport i Sør-Trøndelag Fylkeskommune, er overrasket over kritikken.

– Hverken politikere eller andre grupper har henvendt seg til oss eller presset på for endringer, sier Solem til avisa.

Ukas sitat:

«Hårsår?»

Dag Sætre, treffer med sitt spørsmål etter å ha lest Universitas' sak om kran- gelen mellom UiO og voksesalongen Wax on Wax off på Blindern.

TATT FRA INTERNETT

Ukas tweets:

Sondre Lerche @sondrelercheno
Strålende stemningsrapport fra gårdsdagens konsert på Blindern @SVFFU1 via @radio_nova
<https://radionova.no/artikkel/konsert-sondre-lerche-blindern#PLEASURE2017>

Spiller på student-pub OG tar kollektiven.
#Folkelig

Håkon @HakonMo
Håper det bor en intellektuell rapper i Problemveien 99 på Blindern

Word.

Stine Alsvik @salsvik
Kven treng Gullrekka, når me kan lese #kvalitetsmeldingen i kveld. Eg gler meg!

Klart man savner Almaas, men vi må gi Bård Tufte en sjans!!! #GullrekkaBestår

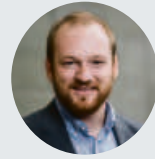
Debattregler i Universitas

Vil du få din mening på trykk i Universitas?
Send innlegget ditt på e-post til debatt@universitas.no

Typiske innlegg er mellom 1500 og 2000 tegn, inkludert mellomrom. Lengre innlegg kan vurderes i noen tilfeller

- Vi trykker ikke innlegg som har vært på trykk i andre aviser, eller som er hatske og trakasserende
- Vi tar oss retten til å forkorte innlegg
- Frist for innsending av innlegg er søndag kl. 17
- Legg ved et portrettfoto av deg selv i e-posten

En samlet studentbevegelse

Studentpolitikk

Pål Adrian Ryen, lederkandidat til NSO, nåværende nestleder i NSOs arbeidsutvalg

Uansett hvem som kjører statsrådbilene neste år: De må kjenne studentbevegelsen. Hver og en av dem må kjenne til Norsk studentorganisasjon (NSO) og hva som er viktig for studentene.

Studentbevegelsen har de senere årene opplevd gjennomslag av historisk art. Det kommer til syne blant annet gjennom den store økningen av tilskudd til studentboliger. Bare i 2017 er det bevilget penger til bygging av 2500 nye studentboliger, og det er også året vi får merke opptrappingen til 11 måneders studiestøtte.

Det er flere årsaker til at studentene får gjennomslag. Som organisasjon har NSO klart å stå samlet på tvers av politiske og geografiske skillelinjer. Vi har formidlet vårt budskap på en måte som har overbevist mange til å stille seg bak studentbevegelsens prioriteringer.

Selv om #studentkravet (3000 studentboliger og studiestøtte på 1,5 G fordelt over 11 måneder) ikke er nådd, og det vil nok ta noen år til før vi er der, er vi nødt til å være i forkant. For er det nok med 3000 studentboliger i året når studenttallet øker med om lag det tredobbelte?

Slik jeg opplever NSO så jobbes det målbevisst

og systematisk med å påvirke politikere og beslutningstakere i alle ledd. Det er et langsiktig arbeid som har resultert i valgprogrammer som er full av god politikk for studentene. Ikke bare takket være NSO, men også takket være den jobben våre medlemslag har gjort på lokalt og regionalt nivå. Dette legger et godt grunnlag for de kommende årene.

I det kommende stortingsvalget vil det være et trangt nåløye for å få oppmerksomhet både fra politikere, media og samfunnet. Dette gjør at vi må være enda mer på i alle ledd av organisasjonen, vi må jobbe sammen for å finne de gode sakene, slik at vi får satt norsk høyere utdanning på dagsorden.

Under stortingsvalget til høsten må vi løfte de store og små sakene rundt om i student-Norge. Det være seg suksesser, kjedelige hendelser eller kontroversielle temaer. Sammen setter vi dagsorden og sørger for at studentene blir vinnerne både i det kommende stortingsvalget og stortingsperioden.

Nå som det tilsynelatende ser ut til at fusjonene i sektoren begynner å sette seg, vil vi møte nye utfordringer. Universiteter og høyskoler har flere studiesteder spredt over større avstander. Disse vil ha forskjellige utfordringer, og noen ganger motstridende behov. Vi må alle trekke i samme retning, kjempe for det som er best for oss alle. Vi må tørre å ta de debattene, slik at alles behov, ønsker og visjoner kommer opp i dagens lys og vi fortsetter den reisen vi er i gang med. En samlet studentbevegelse med plass til alle.

universitas@universitas.no

UiO skal være et akademisk hjem for alle

Rektorkampen

Jan Frich, viserektorkandidat og professor ved Institutt for helse og samfunn (UiO).

Sophus Bugges hus på Blindern ble 25. januar 2017 åpnet etter en større oppussing, og jeg fikk anledning

til å oppleve bygget på nytt. Det var her jeg fikk mitt aller første møte med Blindern, som filosofistudent høsten 1989. Sophus Bugge er opplevd likt og kjent, men bygget er lysere. Det er færre oppslag på veggene i foajeen enn det var da jeg var student. En skjerm gir en oversikt over alle aktiviteter i huset – nytt og nyttig! Veien opp trappen til lesesalen i andre etasje gir den samme følelsen av å bevege seg inn i skjermet verden – et sted preget av ro og stillhet. Studenter sitter konsentrert og leser og noen lar blikket vandre ett sekund eller to. Bibliotekarene hvisker. Det meste er som før. Her arbeides det. Her søkes og ordnes kunnskap. Her etableres ny innsikt. Det er en spesiell arbeidsplass – stedet gir rom for læring.

Universitetet var i 1989 preget av store studentkull. I pausene kunne det være kø foran toalettene. I 9. etasje i Niels Treschows hus kunne undervisningsrommene være så fulle at vi måtte stå ute i korridorene for å få med oss forelesningene. Det var lite gruppeundervisning. Eneste mulighet for å få veiledning var å stille opp til bestemte trefftider, men lærerne jeg møtte var engasjerte. De var glødede interessert i faget og de fleste interesserte seg

for oss. Professor Jon Wetlesen var en av de som ble viktige for meg den første tiden på Blindern.

I 1989 møtte jeg et universitet som la til rette for læring, selv om jeg ser at en del også kunne ha vært bedre. Også i dag tenker jeg at et godt læringsmiljø handler om engasjerte lærere, god undervisning og varierte undervisningsformer, og medstudenter du kan lære av og med og le sammen med. Jeg mener kontakten mellom lærer og student er avgjørende,

og at du har mulighet for selv å velge hvordan du vil lære. Et godt læringsmiljø handler om gode steder å være, steder som gir rom for konsentrasjon og steder hvor du kan ta en tiltrent pause, tilgang til mat og drikke – og andre nødvendige fasiliteter. Et godt læringsmiljø kjennetegnes av tilgjengelige læremidler, bøker, digitaliserte ressurser, god nettdækning og gode lærings- og praksisarenaer.

Det er dessuten viktig å høre til og å være del av et fag og få innsikt i fronten for ny kunnskap og erkjennelse – opplevelsen av at du, i fellesskap med andre, har mulighet for å påvirke omgivelsene for å bedre læringsmiljøet. Et godt læringsmiljø har en verdi i seg selv, men fremmer også læring. Et godt læringsmiljø må dyrkes frem og handler om fysiske, sosiale, faglige og pedagogiske forhold.

I vår stiller jeg som viserektorkandidat på lag med Hans Petter Graver og Inger Sandlie. Vi er opptatt av at UiO skal være et akademisk hjem for alle – et godt sted å være og et godt sted å lære. Læringsmiljøet ved UiO vil være høyt på agendaen i vårt rektorteam.

universitas@universitas.no

Fjern verdensproblemer, ikke kroppshår. Steng Wax on Wax off!

Intimsalong-debatten

Jens Læg Reid, leder i Grønn liste

Ifølge Universitas foregår det en bitter krangel mellom UiO og den nye voksesalongen Wax on Wax off på Frederikke. UiO burde kanskje løfte blikket fra hvilke markedsføringslover som gjelder, til det spørsmålet som egentlig burde stilles: Trenger vi egentlig en voksesalong på Blindern?

Jeg ser ironien i at jeg, som en hårete teologistudent, skal rette pekefingeren mot det noen vil kalle usunne kroppsidealer. Det eneste kroppsidealet jeg selv oser av er at det må være lov å slappe av en gang i blant. Helst ofte – helst med øl. Jeg har full respekt for at noen mennesker skal få lov til å legge energi og penger i det å føle seg mer attraktiv, eller fremstå som det. Hva folk gjør med sine kjønnsår, får være deres sak.

Når det er sagt, er det nok mange på Blindern som gjerne skulle sett at deres oase av politisk korrekthet og moral, stod fri for akkurat en voksesalong. Voksing kan sies å være et symbol på en kultur mange mistrives med, eller føler seg presset inn i. Jeg slår ikke et slag for å forby voksing, heller ikke for innføring av obligatoriske kroppshår. Jeg slår et slag for at vi på Blindern kan fremme litt andre idealer. Derfor ønsker jeg at UiO sier opp leieavtalen med voksesalongen. Jeg drister meg frem til å komme med et forslag til hva vi heller kan

«Voksing kan sies å være et symbol på en kultur mange mistrives med, eller føler seg presset inn i.»

HÅRLØS: Leder i Grønn Liste, Jens Læg Reid (t.h.) auksjonerte i 2011 bort legghårene under en innsamlingsaksjon. Til tross for at Læg Reid fjerner sine kroppshår, er han skeptisk til at andre studenter skal få gjøre det samme på voksesalongen Wax on Wax off på Blindern. Foto: Cathrine Fjeldly.

bruke lokalene til.

Det bør ikke komme som en overraskelse på mange at jeg, som leder for Grønn liste, og kronisk fattig student, vil slå et slag for

noe som gagnar både lommebok og kloden. Jeg snakker selvsagt om det, som med god grunn, jantes om fra miljøbevegelsene på Blindern med jevn takt: en bruktbuikk! En bruktbuikk fremmer bærekraft, kjærlighet

til medmennesket og fornuftig økonomi. La oss ikke fremme ekstravaganse, heller en verden i balanse.

universitas@universitas.no

Innfør studieavgift for utenlandsstudenter

Studieavgift

Christian Anton Smedshaug, medlem av Senterpartiets programkomité

Senterpartiets programkomité har foreslått å innføre studieavgift for utenlandsstudenter i norsk høyere utdanning. Dette skyldes at Norge nå nesten er alene om å ha denne ordningen for et ubegrenset antall studenter fra hele verden.

I seg selv er dette en fin ordning som mange land har hatt fram til nylig. Dessverre har øvrige land, med unntak av Tyskland, nå innført skolepenger for land som krever skolepenger av egne studenter. Det vil si at det stort sett er frie studier innen EU, men studieavgift for land utenfor EU.

Veksten i antall utenlandske studenter er høy i Norge og utgjør nå over 25 000 studenter, opp

fra 10 000 for ti år siden. Dette er en kostbar ordning. I snitt koster en norsk studieplass nær 200 000 kroner. Kostnaden på utenlandsstudier er da nær 5 milliarder kroner i studie-kostnad. Dette tilsvarer cirka 13 prosent av det totale budsjett for universiteter og høyskoler.

Videre gjør dagens praktisering av regelverket rundt studentboliger, hvor utenlandsstudenter har høy prioritert, at om lag 40 prosent av studentboligene i Oslo prioriteres til utenlandsstudenter gjennom året, opp mot 70 prosent av nytildelingene. Det er en høy andel i et presset boligmarked. Antall utenlandsstudenter har steget med om lag 2 000 årlig de siste år, om lag samme tall som det årlige antall nye hybler myndighetene har planer om. Det betyr at det tar svært lang tid før økningen i hybelbygging vil avhjelpe det store og økende behovet. Videre viste en studie i

2014 at 57 prosent av de utenlandske studentene oppgir at det at utdanningen er gratis var en grunn til at de valgte å studere i Norge (SIU).

Det er helt nødvendig å bringe norske ordninger på linje med landene rundt, slik Danmark innførte studieavgift for utlendinger i 2006, Sverige i 2011 og Finland i 2016. Men dette bør kombineres med å innføre kvoter for land i Sør som en kompensasjon som bidrag til kompetanseutvikling. Dette vil være å bringe norske ordninger på linje med den øvrige verden som en følge av at tilsvarende ordninger er utviklet i land rundt. Slik sikrer vi legitimiteten til bevilgninger til høyskoler og utdanning framover og tar vare på gratisprinsippet ved å hindre overbelastning av systemet.

universitas@universitas.no

«Kostnaden på utenlandsstudier er da nær 5 milliarder kroner i studiekostnad»

Positiv til eggdonasjon

Birgit Skarstein omtaler meg i Universitas (25.1, s. 13), og hun er så generøs at jeg rødmer fra topp til tå. Men jeg håper hun husker feil når det gjelder standpunktet jeg tok til eggdonasjon, da saken ble behandlet i Bioteknologirådet, som vi begge er medlem av. Jeg er så positiv det går an å være, og stemte forholdsvis JA.

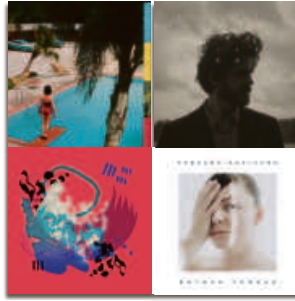
Raino Malnes, professor i statsvitenskap ved UiO og medlem av Bioteknologirådet

anmelderredaktør: **Regine Stokstad**
ellars@universitas.no 470 21 014

ANMELDELSER

Universitas anbefaler (følg spillelista på spotify)

Ny norsk musikk

All Your Love – Jakob Ogawa

Fører deg rolig mot Hawaii

3 Mile Harbour – Thomas Dybdahl

Alle forandrer seg, men aldri helt

I Found Me – Rohey

Sassy og elektrisk jazz

Morula – Rebekka Karijord

Moderne, mystisk, mykt... Morbær

Utstilling:

Kunsten å være ensom

Utstillingen *Emma & Edvard* åpner for nye måter å se Munch på.

I den nye utstillingen på Munchmuseet sidestilles Munchs verker med klipp fra en filmatisering av romanen *Madame Bovary*. Mieke Bal, filmkunstner og utstillingens kurator, trekker paralleller mellom Munch og Flauberts Emma. Sammensetningen er forbausende virkningsfull, og spesielt Munchs malerier settes i et interessant lys.

Enhver som har lest Flaubert kjenner til legefruen Emmas som i søken etter lidenskap går inn i utilfredsstillende forhold, forsøker å kjøpe lykken med lånte penger, og som til slutt tar sitt liv. Filmens tematikk har fellesnevner med Munchs malerier. Gjennom syv rom, med ulike tema, belyser *Emma & Edvard* aspekter ved livet og ensomheten.

Ett rom i utstillingen er viet maleriens filmatiske virkemidler, og viser hvordan Munch gjennom fargebruk og plassering av figurer utenfor billedrammen skaper bevegelse. Malerier står godt mot film, til tross for at det lett kunne blitt en konkurranse mellom maleriens stillstand og videoens bevegelige bilde.

Utstillingen taler til oss om en følelse mange er kjent med, å være ensom, selv midt i en menneskemengde. Filmklippene viser dette gjennom samtalenes lange pauser, fraværhet og elskere som ikke ser på hverandre. Hos Munch kjenner vi dette igjen i «Bohemens bryllup», og det minner om Emmas bryllup. Kvinnen i bildet virker isolert fra mennene rundt seg, ansiktet er dratt, kroppens holdning resignert. Overalt kan en se slike paralleller.

FOTO: KRISTINA KVAMMEN

Utstillingens svake ledd er at videoinstallasjonene tidvis oppleves som en forenkling av romanen. Karakterenes kompleksitet kommer ikke frem, og man savner nyansene. Ektemannen Charles er for snill, apotekeren Homes for slu og Emma selv er overspilt. Videoen evner ikke å holde fast i mystikken ved det store spørsmålet som preger Flauberts roman: Hvorfor kan ikke Emma elske?

Mieke Bals kuratering er inspirerende fordi den åpner for nye måter å se Munch på. Sammensetningen vekker tanker om vår tids materielle forbruk og kommunikasjon

Emma & Edvard – Kjærlighet i ensomhetens tidHva: **Emma & Edvard – Kjærlighet i ensomhetens tid**Hvor: **Munchmuseet**

i en digital verden. Utstillingens vekker spørsmål om liv, ensomhet og forbruk, hvis styrke ligger i mangel på svar. Hos undertegnede vil opplevelsen sitte i lenge.

Kristina Kvammen
anmeldelser@universitas.no

Bok:

En god kritikk av en kritiker

Leseren gir et spennende innblikk i Henning Hagerups liv.

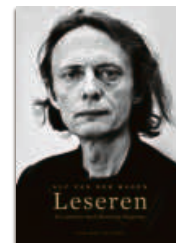
Alf van der Hagens tredje samtalebok er en samtale med Henning Hagerup. Et navn som kanskje ikke er kjent for de av oss som befinner seg utenfor det litterære miljøet, men som virker å ha en særdeles høy stjerne blant de innvidde. Hagerup er kritiker, skribent og oversetter, barnebarn til Inger Hagerup, og del av en hel familie skrivende (og lesende) mennesker.

Boka er delt inn i 12 kapitler, basert på syv lengre samtaler. «Jeg ville ikke ha vært det mennesket jeg er, hvis ikke jeg var en leser», slik starter boken. Og verken tittel eller innledning blir gjort til skamme, for det er ikke mennesket Henning Hagerup som er hovedfokus, men forholdet mellom Hagerup og bøkene. I dette tilfellet går det kanskje ut på det samme. Hagerup virker å legemliggjøre klisjeen «å leve og ånde» for bøkene, og gir inntrykk av å koble alt han gjør, hele sitt virke og sin oppfatning av verden, til litteraturen. Han er vel det som kalles et åndsmenneske. Det betyr ikke at boken ikke gir innblikk i Hagerups private liv. Ikke bare er han etterkommer av en lang rekke skrivende

mennesker, han er også etterkommer av lang rekke drikkende mennesker – med større eller mindre kontroll over forbruket sitt. Også andre svært personlige sider av livet hans kommer frem: relasjoner til andre, til egen kropp, til sykdom og til det metafysiske.

Det er fascinerende å ta del i en samtale med en så belest person. Også for oss uinnvidde. Det gjør noe med troverdigheten til et menneske når du kan trekke litterære linjer flere tusen år bakover i tid. Det får et anslag av noe udødelig, til evige sannheter. Hagerup står stødig på skuldrene til kjemper, han kan sine klassikere til fingerspissene. Likevel fremstår han ikke som en snobb. Han er raus og utviser stor variasjon, fra Dante til Lucky Luke, fra Walter Benjamin til Prøysen. For vanlig dødelige er det deilig å høre at han startet med Hardy-guttene, og ser verdien i en god Donald Duck-historie. Samtidig leser han klassikerne på gammelgresk og latin.

Hagerup fremstår rett og slett svært sympatisk – og høflig. Han føyer seg etter retningene Hagen fører for samtalen. Noe som må sies å være en forfatters rett, men det kan også virke begrensende. Ett av temaene som er viet mye plass er metafysikk. Hagerup har vært et søkende

LeserenAv: **Alf van der Hagen**Forlag: **Oktober Forlag**

menneske hele livet, og anser seg i dag som kristen. I all den tid det i dagens debatt ofte fremstår som steile fronter mellom troende og ikke-troende, som nærmest sier seg allergiske mot at alt som handler om noe sjelelig, er det interessant å gå inn i samtale med en så lærd og søkende person som Hagerup. Likevel får temaet kanskje i overkant mye plass. Hagerups interesse for politikk og samfunnsnivå hadde derimot vært interessant å gå dypere inn i. Noe som flere ganger blir stoppet av Hagen.

Leseren er en hylllest fra en beundrer, og Hagens entusiasme smitter. Selv om å lese ikke gjør deg til et bedre menneske, fremstår Hagerup som et eksempel på egne ord: å lese skjønnlitteratur gir «en refleksjonsevne og en følelsesmessig tilstedeværelse», og det får vi her ta del i.

Mari Mjaaland
mari.mjaaland@universitas.no

Kari Eiring, uttegner i Universitas

Ukas anbefaling

Ring en venn

Speilglatte underlag preger Oslos gater om dagen, og byr på utrivelige utfordringer i en ellers helt grei vintermåned. Temperaturen leker rundt frysepunktet, men mild luft kan lure en stakkars fotgjenger til å selvsikkert trække i vei iført vårlige sneakers. For du vet ordet av det, risikerer du

å bli offer for ustrødd mark, og miste all gatekredibilitet i én enkeltstående, lårhals-brekkende affære. Er du too cool for brodder, kan det lureste være å ringe en bekjent, når du skal ut og gå. Å le fortvilt i røret idet du mister kontroll over livet, kan det hjelpe i kampen om ikke å miste ansikt.

Hvem: **De kule kidsa**
Hvor: **Gata**

Philip A. Johannesburg, journalist i Universitas

Ukas advarsel

Fra Lånekassa til kassa på Kiwi?

Du skal flytte inn med de kuleste vennene fra forrige semester. Det skal bli tidenes kollektiv. Problemet dukker opp ett år senere i form av en SMS: «Hei! Vi ber deg dokumentere bosted i 2016». Okey, hvor ble det av den kontrakten igjen? Hvem har jeg egentlig betalt 7000 kr til de siste månedene? «Johannes, er dette

ditt kontonummer?» Ja. I ett år har du betalt kompisen din, og det er visst også hans navn som står på kontrakten du skulle ha sendt til Lånekassens nådeløse avdeling for mulige unnasluntnere. Du er i ferd med å bli dratt langsomt inn i Lånekassen, og hodestups på vei ut igjen.

Film:

Hollynorsk

Kings Bay er en helt grei film med en dårlig Kari Bremnes i hovedrollen.

Plottet i Kings Bay er som hentet ut fra en thriller-oppskrift: En alkoholisert, ensom og middelaldrende journalist får sovjetiske lydopptak fra en ukjent kilde. Sammen med en ung, russisktalende og keitet assistent går hun løs på Kings Bay-ulykken fra 1962, der 21 nordmenn ble drept. Spørsmålet er hvem som sto bak ulykken, og om den norske regjeringen visste hva som ville skje. Plutselig er journalistene viklet inn i et storpolitisk maktspill, for – «kæm e det som egentlig bestæm over nordområdan?»

Hollywoodoppskriften er altså klar. Likevel er det forfriskende å se gravejournalistikk i en norsk, og kanskje særlig nordnorsk, setting. Mørketids-Tromsø er et perfekt bakgrunnsteppes for en spenningsfilm, med blålig lys og flakkende gatelykter i et snødekt landskap. Samtidig skapes en ironisk distanse til det som skjer. Det er avisen Nordlys vi snakker om her, ikke Washington Post.

Skuespillerprestasjonene er et problem. Thrillerens gravalvorlige replikker blir stive og patetiske i Bremnes' munn, og samspillet med journalistene i redaksjonen halter.

Kings Bay

Regi: **Stig Svendsen**Med: **Kari Bremnes og André Sørum**

Skurkene, som selvfølgelig er spilt av folk fra Oslo, er heller ikke særlig skremmende. Det eneste blodet som produseres i denne filmen kommer av et fall på isen.

Filmen klarer ikke å følge oppskriften til punkt og prikke, og resultatet er en tynn, smakløs suppe. Det hele topper seg når slutten minner om en skoleavslutning å la; det var bare en drøm. Vipps så var det slutt, uten egentlig å ha begynt.

Ingeborg Misje
anmeldelser@universitas.no

Plate:

FOTO: MOHAMED CHAKIR/PLAYGROUND MUSIC NORWAY

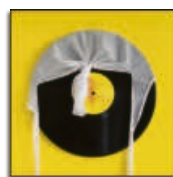
Tøyen State of Mind

Rapperne Fredfades og Mest Seff har laget en «instant» nachspiel-klassiker om hovedstadens farligste bydel.

Lukk øynene og la tankene ta deg til en varm sommernatt i hovedstaden. Du er på et nachspiel i et skitten kollektiv på Oslos indre østkant, det lukter sigg og den beske smaken av lunkent øl brer seg over tunga. For noen timer siden var stuegulvet tett-pakket av dansende mennesker. Nå sitter folk døsig i en grønn Klippan og diskuterer livets store spørsmål. Du får ansvaret for musikken. Vennene dine vil ha noe chill, noe laid-back, noe kredibelt. Det er da du setter på Tøyen Holding.

Undergrunnsrapperne bak plata, Fredfades og Mest Seff, går hardt ut. «Vi lager instant classics. Tøyen Holding EP er norske Illmatic». Sammenligningen med Nas' legendariske nachspiel-klassiker er drøy, men dette er amerikansk 90-talls gangsterrap i norsk drakt. Over jazzy beats spytter de freidige punchlines om festing, penger og damer med store rumper.

Med seg på plata har de fått seg et stjerne-lag bestående av den hypede King Skurk One, den ikke fullt så hypede Pumba, jazz-musikeren Kristoffer Eikrem og Ivar Strå, en karakter som beskrives som «svært så obskur og lyssky», men med en Telemark-dialekt mistenkelig lik hip hop-kometen Ivan Ave sin. Duoens sterke beats og tekster

Tøyen Holding

Av: **Tøyen Holding**Plateselskap: **Mutual Intentions**

står egentlig fjellstøtt alene, men gjestenes tilstedeværelse på «247» og «Gelendewagen 1982» gjør dette låtene til platens sterkeste.

Det er langt fra Tøyen til Queens, men i Norge er den belastede bydelen kanskje det nærmeste man kommer. Tøyen Holding kommer kanskje aldri til å få samme status som Illmatic, men guttas rapping om og for nach passer perfekt for en varm Oslo-natt.

Birk Tjeldflaat Helle
birkth@universitas.no

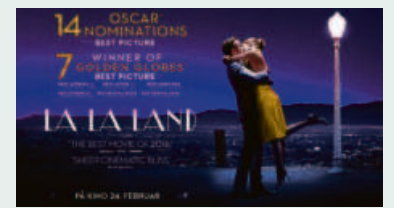
Kulturkalender

01 feb Den fjerde feminismebevegelsen

Klassekampen inviterer til debatt om strømninger og uenighet innenfor moderne feminisme og spør: Er vi vitne til en fjerde bølge av feminisme, og hva kjennetegnes den i så fall av? Hvorfor oppstår det ofte konflikt mellom identitetspolitiske aktivister og den tradisjonelle venstresiden? Hvordan kan man forene nye ønsker om kjønns- og seksualitetsmangfold med den tradisjonelle kvinnekampen?

Kulturhuset, Kl. 18:00-19:30 – Gratis (ID 20)

01 feb Festvisning av La La Land

Den syv ganger Golden Globe vinnende filmen, La La Land har en aldri så liten festpremiere på Colosseum i helt Hollywood-stil med rød løper og fakler. Filmen drar oss med inn i ekstasen fra lykken vi jakter på og sorgen over kjærligheten vi aldri kommer over. Ryan Gosling kommer ikke, Emma Stone kommer ikke – kommer du?

Nordisk Film Kino Colosseum, 18:00 – kr. 120

01 feb UKA på Blindern

UKA på Blindern er en studentfestival av og for Oslos studenter. På UKA på Blindern fristes det med revy, konserter, temakvelder, foredrag, stand-up, konkurranser og dagsaktiviteter. Det blir stemning, studentvennlige priser og «garantert gode minner», i følge nettsiden. Det er som de sier: Borte bra, Blindern best! Rundt om på Blindern 1-11 februar, sjekk program for tid og priser.

05 feb Kurs i parkour og freerunning

Bli kongen av parken og lær deg kunsten å bevege deg ved å komme fra fontenen til monolitten på den mest effektive måten – såkalt parkour. Freerunning gir deg frihet å bevege seg med bland annet flips og med mindre fokus på effektivitet. Første trening er gratis. Send mail til oslotracking@gmail.com med navn og alder for å melde deg på. KUN 40 plasser, så førstemann til mølla gjelder! Njårdhallen, 15:00-16:15 – Gratis

Gi oss beskjed om arrangementer på epost:
universitas@universitas.no

Lik i skapet

Hvert år klippes det av tusenvis av låser fra bokskapene rundt omkring på de forskjellige utdanningsstedene. Fra før har Ad notam gravet frem en pornopose, en pistol og gamle müsli-produkter. Denne uken fant gjenglemningsnemda et lik i det store fellesskapet ved stillesalen på Handelshøy-

skolen BI. Vi har nå endelig kommet i kontakt med den rettmessige eieren, Hans Tore Lem.

–Og Lem, hvordan henger dette sammen?

–Jo, ser du den skjorten jeg har på meg her?

–Ja, jo, jeg ser jo den...

–Jeg har lik i skapet.

Over til noe helt annet: I Trondheimsveien finner du studentenes stolthet. Hva den består av mer enn orddelingsfeil er usikkert, men det ryktes at butikken har satt ned prisene på A-studenter fra øverste til nederste hylle.

Ukas studentvin

BITTER REKEVIN:

Har ikke storstipendet kommet ennå? Kanskje har du vært litt treg med å semesterregistrere deg og betale studentavgiften (som må betales i dag, forresten)? Du ønsker kanskje fortsatt å unne deg litt vin? Vel, dette er ett av de billigste alternativene du kan finne på monopolet som er verdt de subsidierte kronasjene du gir for den.

Den er ganske søt, litt bitter, men likevel frisk. Én av mine kompanjonger for kvelden mener den smaker best bakerst på tungen. Altså, denne er laget for å drikke og deles, og kanskje nytes til et par reker hvis du vil gjøre det ekstra stas. God for umiddelbar fest, men det vil garantert være delte meninger om denne er god eller bare for bitter. Den er uansett vel verdt pengene!

Paxis Arinto 2015

Pris: 98 kroner

Alkohol: 11,5 prosent

Land: Portugal

Eskil Wie, utenriksredaktør i Universitas

Vi spør

av Phoomp Lorizzleborg

Teatertoget ditt er gått!

Noen bruker både fire, fem og seks forsøk på å komme inn på Statens Teaterhøgskole. Vi spør forsøker også å komme seg gjennom nåløyet, men kommer ikke lenger enn til sentralbordet.

– Hei! Philip her. Jeg bare lurte på når dere åpner søknadsportalen til Statens Teaterhøgskole?

– Den vanligste søknadsfristen er i desember, så det kommer jo litt an på hvilken utdanning du tenker på?

– Nei, jeg vil jo bli tater da. Nå som man ikke kan si sigøyner lenger.

– Eh, nå skjønner jeg ikke helt.

– Åja, man kan kanskje ikke si tater heller?

– Jo, det tror jeg man kan. Men er det skuespiller du vil...

– Det er bra for jeg kan masse sitater. Jeg kan sitere Ibsen om du vil?

– Nei takk! Men er det skuespiller du vil bli? For da gikk fristen ut tidlig på høsten.

–«Hvor var jeg som den hele, den sanne? Hvor var jeg, med Guds stemmel på min panne?». Det der var Peer Gynt.

– Det hørte jeg. Men hva er det du vil? Er du helt riktig?!

– Riktig vet jeg ikke, men jeg stemmer av og til. Ved hvert valg. Jeg vil jo så gjerne bli tater. Drømmen er å bli Oslo nye tater, kanskje rikstater eller kanskje til og med Nationaltater! Det hadde vært noe det.

– Hallo! Er det skuespiller du vil

bli? Det er ingen utdanning for å bli tater. Verken i Norge eller noe annet sted jeg kan tenke meg!

– Er ikke dette Statens Teaterhøgskole da?

– Jo! Det er det! Er det skuespiller du vil bli? I så fall er toget ditt gått!

– Nei, vettu hva, jeg trodde dette var en prestisjeutdanning jeg. Vil du vurdere din prestisjestilling som sentralbordmann på Statens Teaterhøgskole?

– Det heter Statens Teaterhøgskole!!

baksiden@universitas.no

QUIZBRØDRENE

- Hva heter den 3051 kilometer lange elven som utgjør deler av grensen mellom USA og Mexico?
- Hva het langrennsløperen som vant tre gull under ski-VM i Oslo i 1966, og som blant annet ga ut låtene «Engerdalsvalsen» og «Gullgutter»? Han deler etternavn men en meget kjent norsk fotballtrener.
- Hvilke seks land har kyst til Svarte-havet?
- Hva heter den norske artisten, som tidligere har gitt ut musikk under navnet Rockettothesky, som ga ut det kritikerroste albumet «Blood Bitch» i 2016?
- Hva heter russeren, som i 1963 var den første kvinnen verdensrommet?

- Under hvilket mer vanlig navn er United States Permanent Resident Card kjent?
- I hvilket europeisk land heter statsministeren Mark Rutte?
- I hvilket år startet byggingen av Oslo rådhus og når stod Regjeringsbygningen (Høyblokka) ferdig?
- Hvem mottok i helgen prisen for «Årets spellemann»?
- Roma er i følge et sagn grunnlagt av hvilket brødrepar?
- Hva heter de to forfatterne av den nye boken «Gleden med skjeden»?
- Og hva heter de to forfatterne av den nye boken «Født sensitiv: Våre historier»?

- Hvilke legendarisk norsk komikerduo sto bak sketsjen «Superådet»?
- I Norge finnes det i hovedsak tre ørnerarter, kongeørn, havørn og fiskeørn. Ranger de fra minst til størst vingspenn.
- Hva kalles vitenskapen om atmosfærens prosesser og fysikk?
- Murer er i vinden om dagen. I hvilket tiår ble Berlinmuren påbegynt?
- Berlinmuren hadde flere grenseovergang. Den kanskje mest kjente lå i krysset Friedrichstrasse-Zimmerstrasse og er i dag en turistattraksjon. Hva kalles denne overgangen?
- Avrundet til nærmeste tusen kilometer, hvor lang er den kinesiske mur?

av **Anders R. Erikstad, Kenneth Solberg og Vegard R. Erikstad**. Tidligere junior-norgesmestere i quiz

- Hvilken romersk keiser har gitt navn til en mur som en gang krysset England på tvers?
12. juni 1987 var en amerikansk president i Berlin. Han sa da: «Mr. Gorbachev, open this gate. Mr. Gorbachev, tear down this wall!». Hva het presidenten?

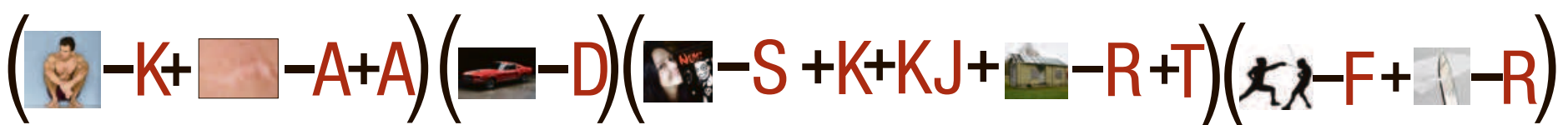
SVAR/DOM

- 0-4. Trump:** Assa, deprimerende greier! SKJÆRPINGS.
- 5-9. Student:** Oia, wow, woowow. Ro egget, tjommi, du har nok en laang vei igjen å gå.
- 10-14. Førsteamanuensis:** Jaa ser man det! Kanke lenger si det er så gæli. (Kanke si det er så bra heller. Det driver vi ikke med her)
- 15-20. Professor:** Ey! Ille bra! Enten er du eminent prøfe\$ah eller bare en av de ikke-late studentene.

1. Rio Grande 2. Gjermund Eggen 3. Russland, Georgia, Tyrkia, Bulgaria, Romania, Ukraina 4. Jemny Hval 5. Valentina Teresjkova 6. Green card 7. Nederland 8. 1931 og 1958. 9. Marcus & Martinus 10. Romulus og Remus 11. Nina Brochmann og Ellen Støkken Dahl 12. Prinsesse Märtha Louise og Elisabeth Nordeng 13. Harald Hilde-Steen jr. og Rolf Wesselnund 14. Fiskeørn, kongeørn og havørn 15. Meteorologi 16. 1960-lallet (1961) 17. 19. Checkpoint Charlie 18. 21.000 (21.195) 19. Hadhan (76 e.kr. – 138) 20. Ronald Reagan

Rebus

av animator

HINT: Det var på tide, ass. Send løsning universitasdesk@gmail.com

FORRIGE LØSNING: «Grattis med nais sesong, Unge lovende» Det klarte blant annet de unge lovende Hedda, Malini, Karin, Mari, Sigrid og Bjørn med flere. Grattis! (Special shout-out til Thale (og Olea)! Takk for alle rette svar - stay cool)